

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ
ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2002

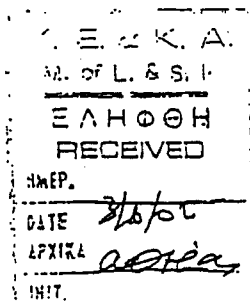
10
Απόσπασμα από τα Πρακτικά της Συνεδρίας του Υπουργικού
Συμβουλίου Ημερομηνίας 16/5/2002.

Διατμηματικές διαδικασίες για χειρισμό περιστατικών βίας
στην οικογένεια.

Αρ. Απόφασης
55.646

(Αρ. Πρότασης 758/2002).

15. Το Συμβούλιο αποφάσισε:

- α) Να εγκρίνει τη θεσμοθέτηση και την άμεση εφαρμογή των διατμηματικών διαδικασιών για χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια, όπως φαίνεται στο επισυνημμένο στην Πρόταση εγχειρίδιο.
- β) Να εξουσιοδοτήσει τα εμπλεκόμενα Υπουργεία/Υπηρεσίες να διασφαλίσουν ότι οι διαδικασίες έχουν γνωστοποιηθεί και εφαρμόζονται απ' όλο το προσωπικό τους.
- γ) Να εξουσιοδοτήσει τη συμβουλευτική επιτροπή για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια, να υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο, σ' ένα χρόνο από την ημερομηνία εφαρμογής των διατμηματικών διαδικασιών, έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής τους.

=====

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γ.Δ., Υπουργείο Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων, ✓
Γ.Δ., Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημ. Τάξεως,
Γ.Δ., Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού,
Γ.Δ., Υπουργείο Υγείας,

Η πιο πάνω Απόφαση διαβιβάζεται για ενημέρωση και για ενέργειες που αφορούν την Υπηρεσία/Υπουργείο σας.

(Χρυσόστομος Σοφιανός)
Γραμματέας
Υπουργικού Συμβουλίου.

31.5.2002.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ	σελ 2
1. ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ	σελ 3
2. ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	σελ 4
3. ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	σελ 12
4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	σελ 16
5. ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	σελ 25
6. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	σελ 31
7. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	σελ 37
8. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	σελ 42
9. ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ	σελ 44
10. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ	σελ 47
11. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	σελ 48

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΟΒΑΡΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Ο ΠΕΡΙ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΟΜΟΣ 119(Ι)/2000.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Το Εγχειρίδιο περιγράφει τις διαδικασίες και τις κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες οι Υπηρεσίες πρέπει να ακολουθούν, με στόχο την προώθηση της ευημερίας και προστασίας των παιδιών μέχρι 18 ετών και ενηλίκων, από σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία.

Το Εγχειρίδιο απευθύνεται στους λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, της Αστυνομίας, των Υπηρεσιών Υγείας, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας και των μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που λειτουργούν προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας στην οικογένεια.

Το Εγχειρίδιο παρέχει το πλαίσιο μέσα από το οποίο όλες οι Υπηρεσίες και οι επαγγελματίες συμφωνούν για τον τρόπο που θα εργάζονται ΜΑΖΙ. Δεν είναι στατικό και δε παρέχει τρόπους διαχείρισης ενός περιστατικού αλλά αποτελεί ένα μέσο, για πιο αποτελεσματικό χειρισμό των περιστατικών βίας.

Το Εγχειρίδιο αυτό έχει ετοιμασθεί από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, με απώτερο σκοπό την θεσμοθέτησή του από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

**ΑΡΧΕΣ
ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΕΡΙΣΤΑΙΚΩΝ ΒΙΑΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟ

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ

- Το συμφέρον του παιδιού διέπει όλες τις αποφάσεις των επαγγελματιών και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Τα θύματα βίας, παιδιά και ενήλικες, έχουν δικαίωμα προστασίας, προσοχής, ισοτιμίας, σεβασμού, ασφάλειας, υποστήριξης, αποδοχής και εχεμύθειας.
- Όλο το προσωπικό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών έχει καθήκον να γνωρίζει και να εφαρμόζει όλες τις σχετικές διαδικασίες.
- Οι επαγγελματίες που εμπλέκονται άμεσα με περιστατικά βίας πρέπει να χαρακτηρίζονται από ευαισθησία, εχεμύθεια, αντικειμενικότητα και προθυμία να βοηθήσουν και να κατανοήσουν τα θύματα.
- Οι επαγγελματίες που χειρίζονται περιστατικά βίας ή εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με οποιονδήποτε τρόπο, πρέπει να επιμορφώνονται διαρκώς μέσα στα πλαίσια ενδοτμηματικής και διατμηματικής επιμόρφωσης.
- Η ακριβής καταγραφή δεδομένων και απόψεων από τα θύματα είναι σημαντική για την πορεία της εξέλιξης του περιστατικού. Καταχωρήσεις, δυνατό να παραστεί ανάγκη να αποκαλυφθούν σε νομικές διαδικασίες.
- Η στήριξη του προσωπικού και η παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης του, σε ένα δύσκολο έργο όπως η βία στην οικογένεια, είναι αναγκαία.
- Οι επαγγελματίες που χειρίζονται περιστατικά βίας, είναι σημαντικό να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις πρόνοιες του Περί Βίας στην Οικογένεια Νόμου του 2000.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

**ΜΟΡΦΕΣ
ΒΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στον ορισμό της βίας, με βάση το Περί Βίας στην Οικογένεια Νόμο του 2000, τις διάφορες μορφές της και τα σημεία αναγνώρισης της. Με βάση τον Περί Βίας στην Οικογένεια Νόμο αρ.119(Ι)/2000, άρθρο 3:

Βία σημαίνει:

«Οποιαδήποτε παράνομη πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά με την οποία προκαλείται άμεσα σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας από άλλο μέλος της οικογένειας και περιλαμβάνει και τη βία που ασκείται με σκοπό την επίτευξη σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος, καθώς επίσης και τον περιορισμό της ελευθερίας του». Επίσης οποιαδήποτε πράξη ή συμπεριφορά η οποία συνιστά βία και διαπράττεται στην παρουσία ανηλίκου, θεωρείται αδίκημα με βάση τον πιο πάνω Νόμο.

2. ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ :

- Σωματική κακοποίηση
- Σεξουαλική παραβίαση – Αιμομιξία
- Ψυχολογική κακοποίηση
- Σύνδρομο του «αμέτοχου θεατή»

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

2.1 Ορισμός και Αναγνώριση

Σωματική κακοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει κάθε είδους τραυματισμό και κάκωση -διαφορετικής σοβαρότητας και συχνά διαφορετικών ηλικιών – που δεν οφείλεται σε ατύχημα. Η κάκωση μπορεί να είναι μια ή πολλές, παρατηρούνται δε συχνότερα στο κεφάλι και στα άκρα του παιδιού - δηλαδή στα ακάλυπτα μέρη του σώματος. Οι Επαγγελματίες Υγείας οφείλουν ακόμα και με την παραμικρή υποψία να εξετάζουν με προσοχή το σώμα του παιδιού.

Στην αξιολόγηση της σωματικής κακοποίησης θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα ακόλουθα σημεία:-

1. Έκταση των τραυμάτων (παρόλο που ασήμαντα τραύματα δεν πρέπει να αγνοούνται).
2. Ανεξήγητη καθυστέρηση στη μεταφορά του παιδιού α περίθαλψη.
3. Εξηγήσεις που δεν φαίνονται να «συνάδουν» με τα συμπτώματα.

Παρατίθεται πιο κάτω μια σύντομη περιγραφή των συνηθέστερων σωματικών τραυμάτων.

Μώλωπες:

- Μώλωπες που δεν συνάδουν με τη συνήθη δραστηριότητα ενός παιδιού της ηλικίας του κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.
- Κηλίδες αίματος στα μάτια (Υφαίμα)
- Μωλωπισμένα μάτια:
Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή, αν και τα δυο μάτια είναι μωλωπισμένα
- Μώλωπες γύρω ή κάτω από τα αυτιά.
- Μώλωπες μέσα και γύρω από το στόμα:
Ένας σχισμένος χαλινός είναι ιδιαίτερα ενδεικτικός.
- Μώλωπες στα άκρα των δακτύλων.
- Μικροί, στρογγυλοί ή οβάλ μώλωπες δυνατό να παρατηρηθούν στο πρόσωπο ή στο σώμα.

Σημάδια από δυνατό σφίξιμο:

- Στους βραχίονες ή στο στήθος.

Διάγραμμα μώλωπα:

- Αποτύπωμα δακτύλων, χεριού, ράβδου, ζώνης ή άλλου οργάνου που χρησιμοποιήθηκε για να κτυπηθεί το παιδί.

Σημάδια από δάγκωμα:

- Στρογγυλά ή οβάλ σημάδια. Το σχήμα τους μπορεί να είναι πλήρες ή μπορεί να υπάρχει ένδειξη ενός «άκρου» με ένα άθικτο «εσωτερικό σημάδυ».

Εγκαύματα σοβαρά ή ελαφρά:

- Ίσως να είναι πολύ δύσκολο να τα ξεχωρίσει ένα άτομο από τυχαία τραύματα οφειλόμενα σε θέρμανση. Κατά κανόνα εγκαύματα με σαφές διάγραμμα θα πρέπει να εγείρουν υποψίες.

Τραύματα λόγω βύθισης σε νερό:

- Παρατηρούνται όταν ένα χέρι ή πόδι ή γλουτός βυθιστούν σε πολύ ζεστό νερό.

Εγκαύματα από τσιγάρα:

- Έχουν σχήμα κυκλικό και μια σκούρα πυκνή βάση. Μερικές μορφές της δερματικής ασθένειας του μολυσματικού κηρίου μοιάζουν με εγκαύματα από τσιγάρα και αντίστροφα. Μπορεί ένας να τα ξεχωρίσει από το σχήμα του εξανθήματος ή από τον τρόπο που αντιδρά στην περίθαλψη.

Δηλητηρίαση

Τραύματα οστών και κλειδώσεων

- Κατάγματα πρέπει να εγείρουν υποψία αν υπάρχουν ενδείξεις για μεγάλο πόνο, απώλεια κινητικότητας, πρήξιμο ή εκτόπισμα. Τα πιο συνήθη μη τυχαία κατάγματα παρατηρούνται στους βραχίονες, στα πόδια και στα πλευρά. Βρέφη σπάνια παρουσιάζουν κάταγμα οστών.

Εσωτερικά τραύματα:

- Τραύματα στη κοιλιά μπορεί να αποβούν θανάσιμα – μια ρήξη ήπατος, σπλήνας ή νεφρού ή εντέρου. Τα τραύματα αυτά μπορεί να παρουσιαστούν χωρίς καμιά παρουσία μωλώπων στο κοιλιακό τοίχωμα.

Τραύματα από τράνταγμα

- Τα τραύματα από τράνταγμα μπορούν να προκαλέσουν υπνηλία, δυσκολία στη σίτιση ενός παιδιού ή παροξυσμό κλάματος. Συνεπώς στις περιπτώσεις των τραυμάτων αυτών δυνατό να παρατηρηθούν μώλωπες στους ώμους ή στο λαιμό. Ιατρική εξέταση δυνατό να αποκαλύψει αιμορραγία του αμφιβληστροειδούς.

2.2 Σύνδρομο Μυγγάουζεν Δι' Αντιπροσώπου (Munchausen Syndrome By Proxy)

Το σύνδρομο περιγράφει περιπτώσεις γονέων – στην πλειοψηφία μητέρων – που κατασκευάζουν ψευδώς ένα ιατρικό πρόβλημα στο παιδί τους προκαλώντας ιατρικά συμπτώματα όπως καρδιοαναπνευστική ανακοπή, άπνοια, διάρροια, σπασμούς, εμετούς ή /και προκαλούν αλλοίωση των εργαστηριακών ευρημάτων (π.χ αίματος, ούρων). Με τις ενέργειες τους αυτές, απομιμούνται ή προκαλούν μια γνωστή διαταραχή ή δημιουργούν ένα σοβαρό διαγνωστικό πρόβλημα για τους γιατρούς.¹

Μπορεί να ξεχωρίσει ένα πρόσωπο που υποφέρει από το σύνδρομο αυτό, από ένα υπερβολικά ευσυνείδητο γονιό/ φροντιστή που ζητά βοήθεια εξετάζοντας προσεκτικά τις αντιδράσεις. Ο δεύτερος θα εκδηλώσει ανακούφιση όταν του δοθούν καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις και δε θα επιδιώξει εξετάσεις ή επικίνδυνη θεραπεία αν τα αποτελέσματα των ιατροδικαστικών εξετάσεων είναι τέτοια που να καθησυχάζουν τις ανησυχίες. Το πρόσωπο που υποφέρει από το σύνδρομο Μυγγάουζεν, δεν θα ικανοποιηθεί με εξετάσεις που δείχνουν ότι το υποτιθέμενο πρόβλημα δεν υφίσταται και θα επιμένει σε περαιτέρω εξετάσεις/θεραπεία.

Πρέπει να δίνεται μεγάλη προσοχή, όσον αφορά τη διάγνωση του συνδρόμου Μυγγάουζεν. Να λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος για το θύμα, όπου μπορεί να αυξηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό κατά το χρόνο:

- (α) Που το πρόσωπο το οποίο υποφέρει από το σύνδρομο αυτό, πληροφορείται ότι το θύμα δεν έχει την ασθένεια που ανέφερε.

ή

- (β) Που πληροφορείται ο πάσχων από το σύνδρομο ότι αυτός/αυτή υποφέρει από το σύνδρομο και/ή υπερβάλλει επινοώντας ή φανταζόμενος τα συμπτώματα.

Τα άτομα που χειρίζονται τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να βρίσκονται σε επιφυλακή από ενδεχόμενη ενέργεια του προσώπου που υποφέρει από το σύνδρομο Μυγγάουζεν να βλάψει το παιδί για να «αποδείξει» ότι είναι άρρωστο.

¹ Οδηγός για την Αναγνώριση και Αντιμετώπιση της Κακοποίησης και Παραμέλησης του Παιδιού, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Αθήνα 1988.

2.3 Ανεπάρκεια αύξησης / Δυστροφία μη-οργανική

Παραμέληση και δυστροφία μη οργανικής αιτιολογίας.

Ορισμός

Με τον όρο «σύνδρομο δυστροφίας μη-οργανικής αιτιολογίας» περιγράφεται η νοσολογική οντότητα σύμφωνα με την οποία το βάρος του σώματος ενός παιδιού βρίσκεται κάτω από τα φυσιολογικά για την ηλικία του όρια, δηλαδή σε τιμές κάτω από την 3η εκατοστιαία θέση, χωρίς να υπάρχει κάποια οργανική νόσος ή κληρονομική επιβάρυνση.²

2.3.1 Σημαντικά Χαρακτηριστικά

- Σώμα – Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει καμπύλη στη γραφική παράσταση σε σύγκριση με την αναμενόμενη ανάπτυξη. Επαναλαμβανόμενες μικρές μολύνσεις, σοβαράς μορφής εξανθήματα από πάνα στη περιφέρεια, με κηλίδες (χέρια και πόδια) που επίσης μπορεί να είναι πρησμένα. Εμφάνιση γενικής παραμέλησης, ανεπαρκής ένδυση.
- Ανάπτυξη – Γενική καθυστέρηση.
- Συμπεριφορά – Διαταραχή στην προσοχή, έλλειψη ανταπόκρισης.
- Αφύσικα μεγάλη όρεξη.
- Ξηρά, λιγοστά μαλλιά.
- Ένα παιδί που παραμένει «παγωμένο» σε μια θέση για ένα αφύσικα μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Ανθυγιεινές συνθήκες στο σπίτι που αποτελούν απειλή για την υγεία.
- Συνεχείς απουσίες από το σχολείο με την πρόδηλη συμπαγνία των φροντιστών.
- Εμβρυϊκό Σύνδρομο Αλκοόλ – Τα συμπτώματα μπορεί να περιλαμβάνουν μικρό μέγεθος του βρέφους, δυσμορφικά χαρακτηριστικά του προσώπου, περιλαμβανομένων ίσως μικρού πιγουνιού, προβλημάτων καρδιάς, προβλημάτων αρθρώσεων. Δυνατό να είναι δύσκολη η διάγνωση.

² Οδηγός για την Αναγνώριση και Αντιμετώπιση της Κακοποίησης και Παραμέλησης του Παιδιού, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Αθήνα 1988.

2.4 ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ - ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ

Ορισμός

Σεξουαλική παραβίαση παιδιού είναι η χρησιμοποίηση παιδιού από ενήλικα για σεξουαλική ηδονή και ικανοποίηση. Ένα παιδί μπορεί να υποστεί σεξουαλική παραβίαση από άλλο παιδί ή έφηβο. Τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια δυνατόν να υποστούν παραβίαση από πολύ νεαρή ηλικία.

2.4.1 Η σεξουαλική παραβίαση παιδιών περιλαμβάνει:

- Σεξουαλικά αγγίγματα-περιλαμβανομένης της διείσδυσης
- Αυνανισμό μεταξύ ενηλίκων και παιδιών
- Κολπική ή πρωκτική συνουσία
- Επαφή στοματική/με τα γεννητικά όργανα ή σεξουαλική επαφή
- Επίδειξη γεννητικών οργάνων
- Χρησιμοποίηση παιδιών σε πορνογραφική κινηματογράφηση ή φωτογράφιση
- Έκθεση παιδιών σε πορνογραφικές ταινίες ή φωτογραφίες
- Ενθάρρυνση ή εξαναγκασμό παιδιών να εκπορνευτούν
- Ενθάρρυνση ή εξαναγκασμό παιδιών να γίνουν μάρτυρες σεξουαλικών πράξεων

2.4.2 Ενδείξεις

Σημάδια πάνω στο σώμα που θεωρούνται ενδεικτικά σεξουαλικής κακοποίησης ελλείπει υπαλλακτικής λογικής εξήγησης περιλαμβάνουν:-

- (α) Τραυματισμό του υμένα.
- (β) Επιμήκυνση του υμένα με απώλεια του υμενικού ιστού.
- (γ) Τραυματισμό του βλεννογόνου του πρωκτού.
- (δ) Εφηβική εγκυμοσύνη θα πρέπει να εγείρει υποψία για σεξουαλική παραβίαση ιδιαίτερα όταν η ταυτότητα του πατέρα είναι ασαφής ή μυστική.

Εκτός από τα σημάδια στο σώμα, τα παιδιά μπορεί συμπεριφέρονται κατά τρόπο που

να υποδηλώνει σεξουαλική παραβίαση. Τα πιο κάτω αναφέρονται με επιφύλαξη και θα πρέπει να ερμηνεύονται μέσα στα πλαίσια άλλων πληροφοριών και δεδομένων.

- (α) Απόσυρση και ενδοστρέφεια.
- (β) Σεξουαλικές γνώσεις ή συμπεριφορά που δεν δικαιολογείται από την ηλικία του παιδιού.
- (γ) Επίμονος αυνανισμός, ιδιαίτερα σε ακατάλληλο περιβάλλον.
- (δ) Προκλητική συμπεριφορά προς ενήλικες ή ανάρμοστα φιλιά.
- (ε) Σεξουαλικού χαρακτήρα συμπεριφορά με ενήλικες και άλλα παιδιά.

2.4.3 Άνδρες και Γυναίκες Δράστες

Η σεξουαλική κακοποίηση είναι ένα αδίκημα που διαπράττεται στις πλείστες περιπτώσεις από άνδρες. Οι γυναίκες-δράστες μέχρι τώρα, αποτελούν τη μειοψηφία. Όμως, έχουν επισημανθεί τρεις ομάδες γυναικών που ενέχονται σε σεξουαλική κακοποίηση:

- Γυναίκες που παραβιάζουν παιδί από κοινού με αρσενικό σύντροφο.
- Γυναίκες συνένοχοι που διευκολύνουν την παραβίαση από αρσενικό σύντροφο.
- Γυναίκες που παραβιάζουν ένα παιδί οι ίδιες.

2.5 ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ

Ορισμός

Η ψυχολογική κακοποίηση περιλαμβάνει πράξεις, παραλείψεις και συμπεριφορές οι οποίες εμπεριέχουν συστηματική απόρριψη, εκφοβισμό, απομόνωση, εκμετάλλευση, υποτίμηση, αποθάρρυνση, παραμέληση.

Αυτό το είδος βίας, είναι δύσκολο να εντοπισθεί και να διαγνωσθεί από τους επαγγελματίες, γιατί απαιτεί ικανό χρονικό διάστημα για να αναπτυχθεί καλή επικοινωνία και σχέση εμπιστοσύνης με το παιδί.

Η συνεργασία μεταξύ επαγγελματιών Υγείας, Κοινωνικών Λειτουργών, Εκπαιδευτικών και άλλων επαγγελματιών, διευκολύνει τη διαμόρφωση ξεκάθαρης

εικόνας για την κατάσταση του παιδιού υπό εξέταση.

2.5.1 Ενδείξεις Ψυχολογικής Βίας

- (α) Έλλειψη επαίνου και ενθάρρυνσης.
- (β) Έλλειψη άνεσης και αγάπης.
- (γ) Έλλειψη σύνδεσης.
- (δ) Έλλειψη κατάλληλου ερεθίσματος.
- (ε) Έλλειψη συνεχούς φροντίδας.
- (στ) Ξεχώρισμα ενός συγκεκριμένου παιδιού για τέτοια μεταχείριση. Μερικά παιδιά μπορούν να μετατραπούν σε «δούλους του σπιτιού» με το να υποχρεωθούν να κάνουν πολλές δουλειές στο σπίτι ακατάλληλες για την ηλικία και τη θέση τους.
- (ζ) Η υπερπροστατευτική και κτητική συμπεριφορά ενός γονέα που δεν επιτρέπει στο παιδί να έχει φυσιολογική επαφή και δραστηριότητα με τους φίλους του.
- (η) Ανάμειξη σε έντονη οικογενειακή διαμάχη. Η παρακολούθηση σκηνών βίας μεταξύ των φροντιστών συνήθως επηρεάζει δυσμενώς τη συναισθηματική ανάπτυξη ενός παιδιού.

2.5.2 Σύνδρομο του αμέτοχου θεατή

Ως «σύνδρομο του αμέτοχου θεατή» ορίζεται η έκθεση του παιδιού για μακρό χρονικό διάστημα σε διάφορες μορφές ενδοοικογενειακής βίας χωρίς το ίδιο να υφίσταται σωματικές κακώσεις. Η βία μεταξύ των συζύγων είναι η χαρακτηριστικότερη μορφή ενώ άλλες μορφές είναι η κακοποίηση- σωματική- σεξουαλική -άλλου αδελφού μέσα στην οικογένεια ή η βία εναντίον του παππού ή της γιαγιάς. Η λεκτική βία (βρισιές, απειλές) είναι από τις πιο χαρακτηριστικές μορφές του συνδρόμου του αμέτοχου θεατή.³

³ Οδηγός για την Αναγνώριση και Αντιμετώπιση της Κακοποίησης και Παραμέλησης του Παιδιού, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Αθήνα 1988

**Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια**

**Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family**

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Εισαγωγή

3.1 Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Κυπριακό Σύνταγμα, είναι ο νομικός σύμβουλος του κράτους και ο μόνος αρμόδιος να αποφασίζει για την ποινική δίωξη ατόμων.

3.2 Με εγκύκλιο του Γενικού Εισαγγελέα με αρ. Φακ 50(Γ)/1992/N.42 και ημερ. 11.6.1998 κάθε κρατικός υπάλληλος, όπως Λειτουργός Ευημερίας, Αστυνομικός, Γιατρός, Ψυχίατρος, Ψυχολόγος, Καθηγητής, Δάσκαλος, Επισκέπτρια Υγείας στην αντίληψη του όποιου περιέρχεται υπόθεση βίας ή πιθανής βίας στην οικογένεια υποχρεούνται να υποβάλει αναφορά στον Γενικό Εισαγγελέα σε διάστημα 7 ημερών.

3.3 Στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα έχει ορισθεί 15μελής Ομάδα Νομικών Λειτουργών για θέματα Βίας στην Οικογένεια (η Ομάδα Βίας στην Οικογένεια) τα μέλη της οποίας εξετάζουν τις πιο πάνω αναφορές και τις παραπέμπουν, όπου χρειάζεται, στις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες για τον κατάλληλο χειρισμό.

3.4 Στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα αποστέλλονται από την αστυνομία, όλοι οι αστυνομικοί φάκελοι που ετοιμάζονται για υποθέσεις βίας στην οικογένεια, για λήψη οδηγιών κατά πόσο θα καταχωρηθεί ποινική δίωξη εναντίον του κατηγορουμένου και για την διατύπωση των κατηγοριών.

3.5 Σε περίπτωση προβλήματος ή απορίας για τον χειρισμό υπόθεσης οι αστυνομικοί ανακριτές υποθέσεων βίας στην οικογένεια κατά την ποινική διερεύνηση όπως και οι εισαγγελείς της αστυνομίας οι οποίοι κατά κανόνα παρουσιάζουν τις υποθέσεις βίας στην οικογένεια στο Επαρχιακό Δικαστήριο, ζητούν έγκαιρα τη βοήθεια του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα.

3.6 Τις ιδιαίτερα δύσκολες υποθέσεις βίας στην οικογένεια χειρίζονται στο Δικαστήριο, νομικός λειτουργός, μέλος της Ομάδας Βίας στην Οικογένεια.

3.7 Τις υποθέσεις βίας στην οικογένεια που παραπέμπονται στο Κακουργιοδικείο τις χειρίζονται, όπου είναι δυνατό, νομικοί λειτουργοί της Ομάδας.

3.8 Όπου κρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ότι, ως αποτέλεσμα βίας στην οικογένεια, ο θύτης ή ανήλικα μέλη της θα πρέπει να απομακρυνθούν από την οικογένεια, μέλη της Ομάδας αναλαμβάνουν την εξασφάλιση από το Δικαστήριο σχετικού διατάγματος με βάση τις πρόνοιες του Περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμου του 2000 (Ν.119/(1)2000, άρθρα 21, 22 και 23) καθώς και του Περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου (Νόμος 216/90 άρθρα 18-21). Οι προσπάθειες γίνονται πρώτα για απομάκρυνση /αποκλεισμό του θύτη.

3.9 Κάθε υπόθεση βίας στην οικογένεια εκδικάζεται κεκλεισμένων των θυρών κατ'εφαρμογή των άρθρων 18(1)(α), 34 και 35 του πιο πάνω νόμου.

3.10 Κατά την εξέταση υποθέσεων βίας στην οικογένεια η αστυνομία και όλοι οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί είναι υποχρεωμένοι να τηρούν πλήρη εχεμύθεια άλλως παραβαίνουν τις πρόνοιες του άρθρου 35 του πιο πάνω νόμου και θα διώκονται ποινικά.

3.11 Ο χειρισμός των θυμάτων βίας και ιδιαίτερα των παιδιών είναι ιδιαίτερα λεπτός και διακριτικός για να μη δημιουργούνται περισσότερα τραύματα σ'αυτά. Η λήψη καταθέσεων από ανήλικα άτομα και ιδιαίτερα κάτω των 10 ετών θα πρέπει να αποφεύγεται. Όπου αυτό είναι αναγκαίο, να γίνεται μετά από συνεννόηση με την Ομάδα η οποία, όπου χρειάζεται θα καλεί διατμηματική σύσκεψη ή θα συμβουλευεται αρμόδιους λειτουργούς του Παιδοψυχιατρικού Τμήματος του Υπουργείου Υγείας και Οικογενειακούς Συμβούλους του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

3.12 Τα μέλη της Ομάδας θα συνεργάζονται με οποιονδήποτε κρατικό υπάλληλο όπως ο αστυνομικός, ο κοινωνικός λειτουργός, ο καθηγητής, ο δάσκαλος, ο γιατρός ο οποίος απευθύνεται σ'αυτά για συμβουλές ως προς τον χειρισμό υπόθεσης βίας η οποία περιέπεσε σε γνώση του.

3.13 Έγιναν διευθετήσεις και υπάρχει εξειδικευμένη Νομική Λειτουργός διαθέσιμη για νομικές συμβουλές αναφορικά με το χειρισμό περιστατικών βίας καθ'όλο το εικοσιτετράωρο, με τη παραχώρηση σε αυτήν υπηρεσιακού κινητού τηλεφώνου. Ο αριθμός κινητού τηλεφώνου στον οποίο μπορούν να τηλεφωνούν οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί για επικοινωνία με τη νομική λειτουργό σε επείγουσες περιπτώσεις είναι 09-644783. Σε ώρες εργασίας το τηλεφωνικό κέντρο της Νομικής Υπηρεσίας (τηλ 889100) θα έχει τον κατάλογο των νομικών λειτουργών της Ομάδας και τα τηλέφωνα τους στα οποία μπορούν να απευθύνονται οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί.

3.14 Σε περιπτώσεις όπου ο θύτης δεν είναι ο γονιός, αλλά συγγενικό πρόσωπο και η αρμόδια υπηρεσία κρίνει ότι ένα παιδί πρέπει να τύχει ιατρικής εξέτασης για σκοπούς θεραπείας ή έκδοσης ιατρικών πιστοποιητικών αναφορικά με τη σωματική ή ψυχική του υγεία τότε θα πρέπει να εφαρμόζονται οι πρόνοιες του περί Παιδών Νόμου, Κεφ. 352 και συγκεκριμένα το άρθρο 53.

3.15 Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την ιατρική εξέταση παιδιού κάτω των 16 χρόνων, όταν οι γονείς δεν συγκατατίθενται είναι η ακόλουθη:

(α) Να ειδοποιείται με επείγουσα διαδικασία, που θα οριστεί από τον ίδιο, ο Διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας για το περιστατικό.

(β) Ο Διευθυντής του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας θα αποφασίζει αμέσως κατά πόσο απαιτείται ιατρική εξέταση του παιδιού και θα αναφέρει γραπτώς τους λόγους για τους οποίους ζητά την εξέταση σε επιστολή του, προς τον Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών.

(γ) Ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών ή οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί του θα αποφασίζουν κατά πόσο ικανοποιούνται ότι οι πιο πάνω λόγοι είναι επαρκείς και ότι η εξέταση είναι αναγκαία για το συμφέρον του παιδιού.

(δ) Αν ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών ή οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί του εγκρίνουν την εξέταση του παιδιού τότε θα την πραγματοποιήσουν, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ένσταση των γονιών ή των κηδεμόνων του παιδιού.

(ε) Οποιοδήποτε πρόσωπο εμποδίζει την πιο πάνω εξέταση διαπράττει ποινικό αδίκημα. Σ' αυτή την περίπτωση ζητείται η βοήθεια του νομικού λειτουργού της Ομάδας.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Εισαγωγή

Όλο το προσωπικό των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, γνωρίζει και θέτει σε εφαρμογή τις διαδικασίες χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια

4.1 ΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ

ΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ Ή ΠΙΘΑΝΗ ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΑΣ.

Όταν ένας γονιός, επαγγελματίας ή άλλο πρόσωπο δίνει πληροφορίες σε Οικογενειακό Σύμβουλο, Λειτουργό Ευημερίας ή άλλο μέλος του προσωπικού, σχετικά με άσκηση ή πιθανή άσκηση βίας ενάντια σε παιδί, καταγράφονται όλες οι βασικές πληροφορίες για το παιδί. Καταγράφονται ακόμα οι ανησυχίες σχετικά με βία, όπως εκφράζονται από το πρόσωπο που δίνει την πληροφορία, η ημερομηνία και ο χρόνος της αναφοράς, εάν παρακολουθείται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ή άλλο επαγγελματία και οποιαδήποτε άλλη σημαντική πληροφορία. Στην αναφορά πρέπει να φαίνεται κατά πόσον το παιδί διατρέχει **άμεσο** κίνδυνο.

Η αναφορά καταχωρείται σε ειδικό έντυπο και διαβιβάζεται στον αρμόδιο Οικογενειακό Σύμβουλο και τον υπεύθυνο της ομάδας των Οικογενειακών Συμβούλων εντός 30 λεπτών.

Εκτός ωρών γραφείου η πληροφορία διαβιβάζεται στον επί καθηκοντι λειτουργό ο οποίος θα εκτελέσει ένα μεγάλο μέρος της διαδικασίας που είναι πρακτικά δυνατό.

4.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΟΤΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΙΑΤΡΕΧΕΙ ΑΜΕΣΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

Αν η πληροφορία που λαμβάνεται είναι ότι ένα παιδί διατρέχει **άμεσο** κίνδυνο το μέλος του προσωπικού, το αναφέρει **αμέσως** στον Οικογενειακό Σύμβουλο ή τον Υπεύθυνο των Οικογενειακών Συμβούλων. Αν ο Οικογενειακός Σύμβουλος εκτιμήσει από την πληροφορία ότι χρειάζεται να εμπλακεί η αστυνομία, ειδοποιείται αμέσως.

4.3 ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ

4.3.1 Ο Οικογενειακός Σύμβουλος που χειρίζεται την αναφορά, συλλέγει προκαταρκτικά όσες πληροφορίες μπορεί να έχει, από τυχόν φακέλους της περίπτωσης από συναδέλφους και συνεργάτες όπως Δάσκαλο, Νηπιαγωγό, Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο, Ιατρό, Επισκέπτρια Υγείας, Ψυχολόγο, Παιδοψυχίατρο, Σύμβουλο Καθηγητή με στόχο να μάθει για το παιδί και τις οικογενειακές του συνθήκες .

4.3.2 Η συλλογή πληροφοριών αφορούν όχι μόνο το συγκεκριμένο παιδί αλλά, αν είναι δυνατό, και τα άλλα αδέλφια εάν υπάρχουν και τους ενήλικους της οικογένειας. Όλες οι πληροφορίες καταγράφονται με ακρίβεια.

4.4 ΑΡΧΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

4.4.1 Η διαδικασία της αρχικής διερεύνησης της αναφοράς περιλαμβάνει συνέντευξη με το παιδί, τα μέλη της οικογένειας και άλλα σημαντικά για την αναφορά πρόσωπα, ανάλυση υφιστάμενων πληροφοριών από διάφορες πηγές, από επαγγελματίες που είναι σε επαφή με το παιδί και την οικογένεια του και γίνεται μια πρώτη εκτίμηση των δεδομένων.

4.4.2 Ενημερώνονται οι γονείς για την φύση των καταγγελιών ή των ανησυχιών για άσκηση βίας, εκτός εάν υπάρχουν ανησυχίες ότι το παιδί θα κινδυνεύσει. Οι απόψεις τους και οι απαντήσεις τους λαμβάνονται υπόψη στην διαδικασία της διερεύνησης. Τους εξηγείται η ευθύνη του Τμήματος Ευημερίας όπως απορρέει από τον Νόμο .

4.4.3 Στις περισσότερες περιπτώσεις η διερεύνηση μιας καταγγελίας βίας, έχει πιο θετικό αποτέλεσμα για το παιδί εάν μπορεί να εξασφαλιστεί η συνεργασία του γονιού και υιοθετηθεί μια συνεταιριστική προσέγγιση. Οι γονείς πρέπει να καθησυχασθούν ότι είναι δυνατόν να βοηθηθούν, εάν αναγνωρίσουν ότι η κακοποίηση του παιδιού τους σημαίνει ότι δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα μόνοι τους, τουλάχιστον στον παρόντα χρόνο.

Αυτό όμως σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να γίνεται σε βάρος της προστασίας του παιδιού.

4.4.4 Η παρουσία του γονιού δεν είναι σκόπιμη εάν ο γονιός είναι ο πιθανός δράστης ή εάν το παιδί έχει αναστολές ή αισθάνεται ντροπή.

Το παιδί δεν παρίσταται στη συνέντευξη στην οποία οι γονείς ή άλλοι ενήλικοι περιγράφουν τα γεγονότα της αναφοράς /καταγγελίας.

Η συνέντευξη διεξάγεται σε χώρο που διασφαλίζεται το απόρρητο. Σε περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης, συνίσταται οπτικογράφηση της συνέντευξης με τον Οικογενειακό Σύμβουλο.

Για προστασία του παιδιού από δευτερογενή κακοποίηση όπου είναι δυνατό διασφαλίζεται ότι το παιδί θα μιλήσει σε ένα επαγγελματία, εξειδικευμένο σε συνεντεύξεις με παιδιά.

4.4.5 Όπου με βάση τα δεδομένα της αρχικής διερεύνησης διαπιστώνεται ότι σε ένα παιδί ασκείται βία, σε σημείο που η σωματική και η ψυχική του υγεία κινδυνεύει ο Οικογενειακός Σύμβουλος ενημερώνει τηλεφωνικά τον εξειδικευμένο αστυνομικό για θέματα βίας στην οικογένεια, για να αποφασιστεί ο τρόπος διερεύνησης και του ρόλου της κάθε υπηρεσίας και κατά πόσο θα διεξαχθεί κοινή διερεύνηση ή μόνο από τον Οικογενειακό Σύμβουλο.

Στο προγραμματισμό του τρόπου διερεύνησης της αναφοράς θεωρείται σκόπιμο να εμπλέκονται και άλλες υπηρεσίες οι οποίες έχουν γνώση ή και καλή επαγγελματική σχέση με το παιδί και την οικογένεια του.

4.4.6 Η επαφή με την Αστυνομία ή με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες γίνεται κατόπιν πρωτοβουλίας οποιασδήποτε υπηρεσίας δέχεται την αρχική καταγγελία.

4.4.7 Οι αρχικές συνεντεύξεις με τους γονείς ή άλλους φροντιστές, εναντίον των οποίων υπάρχει καταγγελία για κακοποίηση, μπορεί να διεξάγονται από δυο λειτουργούς.

(Οι δυο λειτουργοί μπορεί να είναι Οικογενειακοί Σύμβουλοι ή ένας Αστυνομικός και ένας Οικογενειακός Σύμβουλος.)

Σκοπός αυτής της διευθέτησης είναι η παροχή υποστήριξης και ασφάλειας στους

Οικογενειακούς Συμβούλους που μπορεί να αντιμετωπίσουν επιθετική συμπεριφορά και η διασφάλιση μαρτυρίας των δεδομένων από την συνέντευξη.

Εάν είναι γνωστό ότι η συνέντευξη θα γίνει με πρόσωπο που οι πράξεις του τον χαρακτηρίζουν βίαιο τότε να ζητηθεί από την αστυνομία να συνοδεύσει τους Οικογενειακούς Συμβούλους ή να πάρει άλλα μέτρα ασφάλειας.

4.5 ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Στην πλειοψηφία των περιστατικών σωματικής κακοποίησης και σεξουαλικής παραβίασης η ιατρική εξέταση είναι αναγκαία, για να ληφθεί ιατρική γνώμη για την πιθανή βλάβη αλλά και για εξασφάλιση πληροφοριών για την γενική φυσική υγεία και ανάπτυξη του παιδιού και τεκμηρίωση της καταγγελίας.

4.5.1 Η συγκατάθεση του γονιού που έχει τη γονική μέριμνα πρέπει να ζητηθεί. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 6(6) η συγκατάθεση του προσώπου που έχει την γονική μέριμνα για το ανήλικο δεν είναι αναγκαία σε περίπτωση όπου κατά την άποψη του Οικογενειακού Συμβούλου υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο ανήλικος κακοποιήθηκε από το πρόσωπο που έχει την γονική μέριμνα, νοουμένου ότι πληροφορείται γραπτώς για το γεγονός ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας πριν από την ιατρική εξέταση του ανήλικου. Αν αυτό δεν είναι εφικτό πληροφορείται αμέσως μετά την εξέταση στην πρώτη δεδομένη ευκαιρία και σε καμία περίπτωση όχι αργότερα των τριών ημερών από την εξέταση.

4.5.2 Η ιατρική εξέταση του παιδιού διεξάγεται στο Παιδιατρικό Τμήμα των Νοσοκομείων, από παιδίατρο ο οποίος έχει καθορισθεί ως ο εξειδικευμένος πάνω στο θέμα αυτό. Ο παιδίατρος αποφασίζει ποιούς άλλους ιατρικούς λειτουργούς να καλέσει να συμμετέχουν στην εξέταση.

Η ιατρική εξέταση γίνεται από ιατρό του ίδιου φύλου εάν είναι δυνατό και καταβάλλεται κάθε προσπάθεια να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες και τα συναισθήματα του παιδιού.

Η ιατρική εξέταση γίνεται το συντομότερο δυνατό γιατί οποιαδήποτε καθυστέρηση μπορεί να σημαίνει εξαφάνιση των σωματικών σημαδιών .

4.5.3 Ο Οικογενειακός Σύμβουλος παρευρίσκεται στην ιατρική εξέταση εάν είναι προς το συμφέρον του παιδιού.

Ο Οικογενειακός Σύμβουλος διασφαλίζει ότι ο παιδίατρος γνωρίζει όλες τις πληροφορίες που έχουν συλλεγεί από τις άλλες υπηρεσίες, οι εξηγήσεις που έχουν δοθεί για οποιουσδήποτε τραυματισμούς ή μώλωπες και για τα γεγονότα που οδήγησαν στον τραυματισμό. Το ίδιο εφαρμόζει και για τις πληροφορίες που δίδονται στον ιατροδικαστή.

4.5.4 Ο παιδίατρος διερευνά τη γενική σωματική υγεία του παιδιού και όχι μόνο το συγκεκριμένο σημάδι ή τραυματισμό, κατά πόσον ο τραυματισμός συνάδει με οποιαδήποτε εξήγηση και δίνει την άποψη του για την ημερομηνία, σοβαρότητα και το πιθανό τρόπο τραυματισμού.

Ο παιδίατρος εξηγεί στο παιδί την διαδικασία εξέτασης ανάλογα με την ηλικία του, το βαθμό ωριμότητας του και κατανόησης του θέματος. Το δικαίωμα του παιδιού να εκφράσει την άποψη του είναι σεβαστή.

Ο παιδίατρος μοιράζεται τα αποτελέσματα του με τον Οικογενειακό Σύμβουλο και εάν θεωρεί σκόπιμο, με το παιδί και το γονιό ή φροντιστή του.

Ο παιδίατρος δίνει την ίδια ώρα γραπτώς τα πρώτα αποτελέσματα της εξέτασης του.

Ο παιδίατρος καθορίζει με τον Οικογενειακό Σύμβουλο εάν το παιδί χρειάζεται περαιτέρω ιατρική παρακολούθηση.

4.5.6 Ιατρική μαρτυρία είναι ένας παράγοντας καθορισμού κατά πόσον έχει ασκηθεί βία. Η απουσία αυτής δε σημαίνει ότι δεν ασκήθηκε βία, ιδιαίτερα σεξουαλική.

4.6 ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Η κατάθεση στην αστυνομία διεξάγεται σε δωμάτιο ειδικά διαρρυθμισμένο που διασφαλίζει το απόρρητο.

Η κατάθεση λαμβάνεται από καταρτισμένα μέλη της Αστυνομίας του ίδιου φύλου.

Στην κατάθεση παρευρίσκεται ο Οικογενειακός Σύμβουλος ή άλλο πρόσωπο που το παιδί θεωρεί σημαντικό.

4.6.1 Άμεσα μέτρα προστασίας

Εάν με βάση τα δεδομένα εκτιμηθεί ότι σε ένα παιδί ασκείται βία ή πιθανό να ασκείται βία σε σημείο που η ψυχική και σωματική του υγεία κινδυνεύει και η συνεργασία με τους γονείς παρόλες τις προσπάθειες των επαγγελματιών είναι αδύνατη, τουλάχιστο στο στάδιο της οικογενειακής κρίσης, **λαμβάνονται άμεσα μέτρα προστασίας**. Η άμεση προστασία του παιδιού δεν εξαρτάται πάντα από τη σοβαρότητα των κακώσεων αλλά ενδείκνυται και από την συμπεριφορά των γονιών όταν κρίνεται ότι υπάρχουν αμφιβολίες για την ασφάλεια του.

Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι η ασφάλεια του παιδιού με την μετακίνηση του πιθανού δράστη είτε εθελοντικά είτε δικαστικά ή την άμεση υποχρεωτική νοσηλεία του Παιδιού στο νοσοκομείο ή μετακίνηση του σε ανάδοχη οικογένεια ή ίδρυμα παιδικής προστασίας.

Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται σε συνεργασία με λειτουργούς της Αστυνομίας και της Νομικής Υπηρεσίας, με βάση την κυπριακή νομοθεσία, που ορίζονται ονομαστικά για θέμα αυτό, από τις υπηρεσίες τους.

4.7 ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όλες οι πιο πάνω πληροφορίες που έχουν συλλεγεί κατά την διάρκεια της διερεύνησης εκτιμούνται από τον Οικογενειακό Σύμβουλο και τον Υπεύθυνο των Οικογενειακών Συμβούλων μέσα σε διάστημα μέχρι 7 ημερών από την ημέρα που έγινε η αναφορά. Η αρχική αυτή διερεύνηση μπορεί να ολοκληρωθεί σε λιγότερο χρόνο εάν χρειάζονται να γίνουν νομικές ενέργειες για προστασία του παιδιού. Παράγοντες όπως το καλύτερο συμφέρον του παιδιού, η πραγματική βλάβη που έχει γίνει, ή η βλάβη που πιθανό να γίνει, θα καθορίσουν τις περαιτέρω ενέργειες συμπεριλαμβανομένης και της σύγκλησης του διεπιστημονικού κλιμακίου εργασίας και εκτίμησης περιπτώσεων.

4.8 ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το κλιμάκιο σε κάθε επαρχία αποτελείται από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων και μπορεί να περιλαμβάνει λειτουργούς των πιο κάτω ειδικοτήτων:

Παιδίατρος

Οικογενειακός Σύμβουλος- Κοινωνικός Λειτουργός

Κλινικός ψυχολόγος

Παιδοψυχίατρος

Εκπαιδευτικός ψυχολόγος

Συντονιστής της Ομάδας Πρόληψης Βίας του κάθε σχολείου (Υ.Ε.Π.)

Το κλιμάκιο θα ενισχύεται ανάλογα με την περίπτωση, με αστυνομικό, δικηγόρο της δημοκρατίας, επισκέπτρια υγείας, σύμβουλο καθηγητή ή άλλες ειδικότητες.

Το διεπιστημονικό κλιμάκιο:

A. Μελετά κάθε περίπτωση κακοποίησης παιδιού που παραπέμπεται από μέλος του ή άλλη πηγή, αμέσως και οπωσδήποτε πριν περάσει μια βδομάδα από την παραπομπή.

B. Εκτιμά το βαθμό στον οποίο διατρέχει κίνδυνο το παιδί με βάση, την κοινωνική αξιολόγηση της οικογένειας και τις ιδιαίτερες ανάγκες των μελών της και την διερεύνηση ύπαρξης υποστηρικτικών δομών για την οικογένεια .

-το παιδιατρικό ιστορικό και κλινική εξέταση του κακοποιημένου παιδιού

-την κλινική ψυχολογική εκτίμηση του παιδιού και της οικογένειας

-την ψυχιατρική εκτίμηση των γονιών (εφόσον χρειάζεται)

Γ. μελετά μέτρα θεραπευτικής αντιμετώπισης και προστασίας του παιδιού.

-αξιολογεί την κάθε περίπτωση τουλάχιστο κάθε μήνα για τους τρεις πρώτους μήνες και κάθε τρεις μήνες μετά.

Δ. Μελετά μέτρα θεραπευτικής αντιμετώπισης του θύτη.

4.9 ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Εάν με βάση τα δεδομένα εκτιμηθεί ότι δεν υπάρχουν άμεσες ανησυχίες ότι το παιδί υποφέρει ή ότι υπάρχει ενδεχόμενο να υποφέρει από άσκηση βίας, αλλά το ίδιο και η οικογένειά του έχουν ανάγκη από επαγγελματική βοήθεια και υποστηρικτικές υπηρεσίες για να επιλύσουν τα προβλήματα τους χωρίς τη χρήση βίας, ο Οικογενειακός Σύμβουλος συνεργάζεται με την οικογένεια και όπου είναι αναγκαίο, με το διεπιστημονικό κλιμάκιο εργασίας και εκτίμησης περιπτώσεων, για να τεθούν κοινοί στόχοι εργασίας για την προστασία και ανάπτυξη του παιδιού.

Η συμμετοχή των γονέων στη συνεδρία του διεπιστημονικού κλιμακίου είναι σημαντική γιατί η αντιμετώπιση της βίας ενάντια στο παιδί βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνεργασία με τους γονείς και την ευρύτερη οικογένεια, στη συμμετοχή διαδικασίας λήψης αποφάσεων για καθορισμό και εφαρμογή του σχεδίου προστασίας του παιδιού.

Τα μέλη της ομάδας δίνουν τις πληροφορίες που έχουν για την περίπτωση, εκτιμάται ο βαθμός φροντίδας και προστασίας του παιδιού, καθορίζεται σχέδιο προστασίας και θεραπευτικής αντιμετώπισης του παιδιού. Οι αποφάσεις της ομάδας βασίζονται πάνω σε συμφωνία και δέσμευση μεταξύ των επαγγελματιών των Τμημάτων. Οποιαδήποτε διαφωνία καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίας.

4.10 ΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΟΥΣ

ΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΠΙΘΑΝΗ ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΑΣ

Όταν άτομο ή το ίδιο το θύμα δίνει πληροφορίες σε Οικογενειακό Σύμβουλο, Λειτουργό Ευημερίας ή άλλο μέλος του προσωπικού σχετικά με άσκηση βίας ενάντια σε ενήλικο άτομο καταγράφονται όλες οι βασικές πληροφορίες, οι ανησυχίες σχετικά με βία όπως εκφράζονται από το πρόσωπο που δίνει την πληροφορία, εάν παρακολουθείται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ή άλλο επαγγελματία, εάν αν γνωρίζει το θύμα ότι γίνεται αυτή η αναφορά και οποιαδήποτε άλλη

σημαντική πληροφορία. Στην αναφορά πρέπει να φαίνεται κατά πόσον το θύμα διατρέχει άμεσο κίνδυνο.

Με τη συγκατάθεση του ατόμου, ανοίγει σχετικός φάκελος παρακολούθησης σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των 7 ημερών.

4.10.1 Ο Οικογενειακός Σύμβουλος προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες αναφορικά με το άτομο στο οποίο ασκήθηκε βία.

- Παρέχει άμεση συναισθηματική υποστήριξη
- Παρέχει πρακτική βοήθεια μέσω των προγραμμάτων του Τμήματος. (πχ οικονομική βοήθεια)
- Ενημερώνει το άτομο για τις υπηρεσίες που παρέχει το Τμήμα. (τις άμεσες και τις μακροπρόθεσμες)
- Ενημερώνει για τις υπηρεσίες των άλλων υπηρεσιών στο κρατικό και μη κρατικό τομέα και παραπέμπει το άτομο, εάν το επιθυμεί.
- Εξηγούνται τα δικαιώματά του με βάση τον περί Βίας στην Οικογένεια Νόμο 119(1)2000, χωρίς όμως η ενημέρωση αυτή να υποκαθιστά τη νομική συμβουλή.
- Σε συνεργασία με τον εξειδικευμένο Αστυνομικό για θέματα βίας μεριμνά για την ασφάλεια του ατόμου
- Ο Οικογενειακός Σύμβουλος παραθέτει στο άτομο πάνω στο οποίο ασκήθηκε βία τις διαφορετικές επιλογές που έχει και το ενθαρρύνει να αποφασίσει ο/η ίδιος/α όταν θα είναι έτοιμος/η.
- Αν χρειαστεί καλεί το διεπιστημονικό κλιμάκιο για συζήτηση των περιπτώσεων.

4.10.2 Οι επαγγελματίες που εργάζονται με γυναίκες και παιδιά πρέπει να γνωρίζουν την σύνδεση μεταξύ βίας γονιών και κακομεταχείρισης παιδιών. Όπου υπάρχει η μαρτυρία ότι υπάρχει βία μεταξύ γονιών, πρέπει να εκτιμούνται οι συνέπειες πάνω στο παιδί, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων τα ίδια τα παιδιά να είναι θύματα βίας. Ακόμα όπου υπάρχει κακοποίηση παιδιών, οι επαγγελματίες που παρακολουθούν τις οικογένειες πρέπει να εκτιμήσουν το ενδεχόμενο βίας γονιών μέσα στην οικογένεια. Όταν η αστυνομία λαμβάνει καταγγελίες για περιστατικά βίας μεταξύ γονιών, τότε θα πρέπει να εξακριβώνει εάν υπάρχουν παιδιά στο σπίτι και αν υπάρχουν παιδιά, ενημερώνει τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και το γνωστοποιεί στην οικογένεια.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Εισαγωγή

Όλο το προσωπικό της Αστυνομίας γνωρίζει και θέτει σε εφαρμογή τις διαδικασίες χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια. Ρόλος της Αστυνομίας είναι η διερεύνηση ποινικού αδικήματος ή ποινικής δίωξης.

Αποτελεί ευθύνη όλων των μελών της Αστυνομίας, σε όλα τα διοικητικά επίπεδα να διασφαλίζουν ότι ολόκληρο το προσωπικό γνωρίζει τις ευθύνες του, ότι είναι εξοικειωμένο με τις διαδικασίες αυτές και ότι τους παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση και εκπαίδευση.

5.1 ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

Στην Κυπριακή Αστυνομία οι Σοβαρές Υποθέσεις κακοποίησης παιδιών και βίας στην οικογένεια εξετάζονται από τις **Ομάδες Οικογενειακής Βίας και Προστασίας Παιδιών** που υπάγονται στα Επαρχιακά Τμήματα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων - Τ.Α.Ε. (σχετικός κατάλογος Σοβαρών Υποθέσεων και Μικροπαραβάσεων επισυνάπτεται – στο παράρτημα 1).

Τα μέλη της **Ο.Ο.Β.Π.Π.** είναι ειδικά εκπαιδευμένα στη διερεύνηση υποθέσεων κακοποίησης θυμάτων. Όπου υπάρχει καταγγελία ή υποψία για κακοποίηση παιδιών διερευνούν όλες τις πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση τους. Επίσης είναι ειδικά εκπαιδευμένοι στη διερεύνηση των υποθέσεων βίας μέσα στην Οικογένεια.

Μόλις ληφθεί παράπονο / καταγγελία για κακοποίηση παιδιού ή σοβαρής υπόθεσης βίας μέσα στην οικογένεια ο αστυνομικός της Ο.Ο.Β.Π.Π.:

- Ενημερώνει το Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας - Οικογενειακό Σύμβουλο για να συζητήσουν άμεσους τρόπους διερεύνησης των περιστατικών.

- Ενημερώνει με γραπτό μήνυμα τον αξιωματικό της Αστυνομίας, εντός 24 ωρών, που υπηρετεί στο Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων Αρχηγείου και ο οποίος αποτελεί το Συντονιστή της Αστυνομίας σε θέματα κακοποίησης παιδιών και βίας μέσα στην Οικογένεια.
- Συμμετέχει σε σύσκεψη προς αξιολόγηση των γεγονότων της υπόθεσης για λήψη μέτρων προστασίας του θύματος (όπου παρίσταται ανάγκη – ειδικότερα αν το θύμα είναι ανήλικο πρόσωπο) και για παραπέρα χειρισμό της υπόθεσης.

Σε όλες τις Αστυνομικές Διευθύνσεις υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένα δωμάτια, εξοπλισμένα με μηχανήματα για τη λήψη οπτικογραφημένων καταθέσεων από τα θύματα βίας. Οπτικογραφημένες καταθέσεις λαμβάνονται από ειδικά εκπαιδευμένους αστυνομικούς στις σοβαρές υποθέσεις σωματικής, σεξουαλικής ή ψυχικής κακοποίησης παιδιών και άλλων θυμάτων βίας, όταν εκτιμηθεί από τον Αστυνομικό και τον Οικογενειακό Σύμβουλο ότι η προστασία του θύματος και το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης το επιβάλλουν, αφού τηρηθούν οι κανόνες λήψης τέτοιων καταθέσεων που αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία (Ν.119(1)/2000).

5.2 ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Η ΥΠΟΨΙΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΒΙΑΣ:

Οι υπόλοιπες υποθέσεις βίας μέσα στην οικογένεια διερευνούνται από τους Τοπικούς Αστυνομικούς Σταθμούς. Τα μέλη της Αστυνομίας που διερευνούν τις υποθέσεις αυτές είναι ειδικά εκπαιδευμένα και γνωρίζουν πολύ καλά τη σχετική νομοθεσία.

Μόλις ληφθεί καταγγελία ο αστυνομικός:

1. Έστω και αν πρόκειται για προφορική καταγγελία ενημερώνει γραπτώς το Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας - Οικογενειακό Σύμβουλο με ειδικό έντυπο, και συζητούν τον περαιτέρω προγραμματισμό της περίπτωσης.
2. Σε περιπτώσεις που η προστασία του θύματος και το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης το απαιτούν, λαμβάνονται οπτικογραφημένες καταθέσεις των θυμάτων αφού τηρηθούν οι σχετικοί κανόνες.

3. Σε περιπτώσεις στις οποίες η βία που ασκήθηκε έχει προκαλέσει τέτοια πραγματική σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη που θέτει σε κίνδυνο τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα των θυμάτων, η ενημέρωση του Οικογενειακού Συμβούλου γίνεται μέσω τηλεφώνου για να συμφωνηθεί ο παραπέρα χειρισμός της υπόθεσης και λαμβάνονται άμεσα μέτρα προστασίας των θυμάτων.

Σε όλες τις περιπτώσεις καταγγελιών υποθέσεων βίας στην οικογένεια στην Αστυνομία, η κατάθεση του θύματος λαμβάνεται από μέλη της Αστυνομίας του ιδίου φύλου, σε δωμάτιο ειδικά διαρρυθμισμένο για το σκοπό αυτό. Στην κατάθεση παρευρίσκεται ο Οικογενειακός Σύμβουλος ή άλλο πρόσωπο που το παιδί θεωρεί σημαντικό να είναι μαζί του. Πέραν τούτων, αμέσως μετά την καταγγελία και εντός 24 ωρών, ενημερώνεται με γραπτό μήνυμα ο Συντονιστής της Αστυνομίας.

5.3 ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Οι αστυνομικοί που αναλαμβάνουν την εξέταση υποθέσεων βίας στις οικογένειες πρέπει να επιδεικνύουν αυξημένη υπομονή και ευαισθησία και η συμπεριφορά τους να είναι άψογη. Η αρμόζουσα συμπεριφορά σε τέτοιες περιπτώσεις χαρακτηρίζεται από αμεροληψία, υπευθυνότητα, διακριτικότητα, αντικειμενικότητα και εχεμύθεια.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

(α) Άμεση ανταπόκριση

Κατά την άφιξη θύματος οικογενειακής βίας στον αστυνομικό σταθμό ο αστυνομικός που είναι καθήκον έστω και αν είναι απασχολημένος θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στις υποθέσεις αυτές ανάλογα με τη σοβαρότητά τους και να οδηγεί το θύμα σε ιδιαίτερο χώρο.

(β) Ιδιαίτερη συνομιλία

Το θύμα οικογενειακής βίας θα πρέπει να οδηγείται αμέσως για σκοπούς λήψης κατάθεσης σε ιδιαίτερο χώρο. Να μην υπάρχουν θεατές ή ακροατές πέρα από τους αστυνομικούς που χειρίζονται την υπόθεση και το θύμα, έτσι ώστε να μπορεί το θύμα

να εκφραστεί ελεύθερα. Η κατάθεση του θύματος λαμβάνεται από αστυνομικό του ίδιου φύλου-σχετικό είναι το άρθρο 9 του Νόμου 119(1)/2000.

(γ) Εγγυήθεια

Το περιεχόμενο διαλόγων μεταξύ αστυνομικού και θύματος οικογενειακής βίας είναι εμπιστευτικής φύσης, και δεν πρέπει να είναι το αντικείμενο δημοσίων συζητήσεων των εμπλεκόμενων μελών του σώματος με πολίτες ή με άλλους συναδέλφους. Σχετικό είναι το άρθρο 35 του Νόμου 119(1)/2000.

(δ) Ασφάλεια/προστασία του θύματος

Το καθήκον του αστυνομικού είναι η ασφάλεια και η προστασία του θύματος και η ποινική δίωξη του θύτη. Εάν το θύμα δεν έχει ασφαλή χώρο διαμονής η Αστυνομία θα επικοινωνεί με άλλους αρμόδιους φορείς, τους οποίους θα ενημερώνει για να αναλάβουν την ευθύνη να εξασφαλίσουν ασφαλή χώρο διαμονής για το θύμα.

(ε) Αντικειμενικότητα

Ο αστυνομικός δέχεται το παράπονο ακούγοντας το θύμα και αποφεύγει να εκφράζει τις δικές του συμβουλές, απόψεις, σχόλια και κριτική σχετικά με το κακοποιημένο άτομο.

(στ) Έμφαση στο αδίκημα της βίας και όχι στις συνθήκες.

Η οικογενειακή βία στοιχειοθετεί αδίκημα και αντιμετωπίζεται από την αστυνομία ανάλογα, ανεξάρτητα από τις συνθήκες που οδήγησαν σε αυτή.

(ζ) Γραφείο Ευημερίας

Ο αστυνομικός είναι υπόχρεος να ενημερώσει το Γραφείο Ευημερίας σχετικά με τις υποθέσεις βίας στην οικογένεια.

(η) Τηλεφωνική υποστήριξη (1440)

Ο αστυνομικός μπορεί να ενημερώσει το θύμα για την ύπαρξη του Συνδέσμου για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια ο οποίος λειτουργεί ειδική τηλεφωνική γραμμή (αρ. κλήσης 1440) για ψυχολογική υποστήριξη και βοήθεια των θυμάτων.

(θ) Παραπομπή στους ειδικούς

Εφόσον υπάρχουν οι αρμόδιες εξειδικευμένες υπηρεσίες που στελεχώνονται από επαγγελματίες και καταρτισμένους στο χώρο της ψυχολογικής υποστήριξης, ο αστυνομικός δεν παρεμβαίνει στο έργο τους και δεν υποδύεται το ρόλο του

ψυχολόγου, του οικογενειακού συμβούλου, του κοινωνικού λειτουργού ή του μεσολαβητή αλλά παραπέμπει σε αυτούς.

(ι) Επιλογές και όχι λύσεις

Ο αστυνομικός δε συμβουλεύει, δεν επιβάλλει και δεν υποβάλλει στο θύμα το αν θα πρέπει ή όχι να αποσυρθεί το παράπονο, ή σχετικά με την επιλογή που θα ακολουθήσει. Το θύμα αφήνεται να αποφασίσει από μόνο του και ο αστυνομικός σέβεται την οποιαδήποτε απόφαση.

5.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Τα κύρια καθήκοντα του Συντονιστή, ο οποίος είναι μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, είναι:

1.1 Παρακολουθεί τη διερεύνηση των πιο πάνω αναφερόμενων υποθέσεων και καθοδηγεί τους εξεταστές των υποθέσεων.

1.2 Μεριμνά για τη στελέχωση των Αστυνομικών Σταθμών με ειδικευμένα μέλη της Αστυνομίας στο χειρισμό των υποθέσεων αυτών, καθώς επίσης και για την εκπαίδευσή τους.

2. Τηρεί Αρχείο – Μηχανογράφηση με όλα τα περιστατικά βίας μέσα στην οικογένεια και κακοποίησης παιδιών.

3. Ενημερώνει σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα.

4. Συντονίζει τις ενέργειες της Αστυνομίας με τις άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.

5. Μεσολαβεί στη λήψη νομικών συμβουλών από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα όταν παρουσιάζονται νομικά προβλήματα κατά το χειρισμό των υποθέσεων αυτών.

6. Επικοινωνεί με επιστολές ή και με προσωπικές επισκέψεις με τα θύματα βίας και με τους θύτες σε περιπτώσεις επανειλημμένης βίας.

7. Μεριμνά για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

8. Λαμβάνει μέρος όταν χρειάζεται στο διεπιστημονικό κλιμάκιο εργασίας και εκτίμησης περιπτώσεων, όταν χειρίζονται Σχέδια Παιδικής Προστασίας και χρειάζεται η παρέμβαση του.

**Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια**

**Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family**

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Υπηρεσίες Υγείας- Υπουργείο Υγείας

Εισαγωγή

Όλο το προσωπικό των Υπηρεσιών Υγείας, γνωρίζει και θέτει σε εφαρμογή τις διαδικασίες χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια.

6.1. Αν ένας ενήλικος ασθενής αποκαλύψει την κακοποίηση παιδιού, ο Λειτουργός Υγείας θα πρέπει να παραβιάσει την εμπιστευτικότητα, για να διασφαλίσει την ευημερία του παιδιού.

6.1.2 Κακοποιημένα παιδιά δυνατό να έρθουν σε επαφή με ένα μεγάλο αριθμό μελών του προσωπικού Υπηρεσιών Υγείας. Το προσωπικό Υγείας δυνατό να ασχολείται ή να μην ασχολείται πρωταρχικά με παιδιά. Όμως όλο το προσωπικό των Υπηρεσιών Υγείας έχει ευθύνη να προστατεύει την ευημερία των παιδιών, είτε παρέχουν άμεση φροντίδα στα παιδιά, σε γονείς και φροντιστές ή φροντίζουν ενήλικους που έχουν επαφή με παιδιά.

6.2 ΙΑΤΡΟΙ

Η ιατρική ομάδα (παιδίατρος, παιδοχειρουργός, ιατροδικαστής, νοσηλεύτρια) έχει να διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην προστασία των παιδιών. Ως γιατροί που συνεργάζονται στενά με άλλα μέλη της ομάδας πρωτοβάθμιας Υγείας, είναι σε θέση να επισημαίνουν περιπτώσεις όπου υπάρχει στρες στην οικογένεια (οικογένεια υψηλού κινδύνου) και στις οποίες δυνατόν να υπάρχει κίνδυνος κακοποίησης παιδιού ή να επισημαίνουν κακοποίηση στα πρώτα της στάδια. Οι παιδίατροι, είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση (επιμόρφωση) άλλων μελών του προσωπικού (νοσοκόμων, συμβούλων) σε θέματα κακοποίησης παιδιού.

Όταν ο παιδίατρος με την ιατρική ομάδα και όπου χρειάζεται γυναικολόγος, εξετάσει ένα παιδί για το οποίο είτε υπάρχει υποψία ότι έτυχε κακοποίησης είτε εγερθεί υποψία κατά τη διάρκεια της εξέτασης τότε:

- Λαμβάνει πλήρες ιστορικό, διεξάγει πλήρη εξέταση με τον παιδοχειρουργό για

διαπίστωση της φύσης και του βαθμού της βλάβης, και όπου είναι ανάγκη παραπέμπει το παιδί για επείγουσα και άμεση φροντίδα/ περίθαλψη.

- Καταγράφει τα πορίσματα της εξέτασης με όλες τις λεπτομέρειες, για οποιαδήποτε βλάβη υφίσταται το παιδί. Επίσης πρέπει να καταγράφει τις εξηγήσεις που δίνονται, με όλες τις λεπτομέρειες και από ποιον δίνονται.
- Όπου υπάρχει εύλογη αιτία ότι υπήρξε κακοποίηση ο παιδίατρος ειδοποιεί τον Οικογενειακό Σύμβουλο στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Ενημερίας της επαρχίας του και εκτός ωρών γραφείου, την αστυνομία και τον επί καθηκοντι κοινωνικό λειτουργό.

6.2.1 Ιατρική εξέταση

Στην πλειοψηφία των περιστατικών σωματικής κακοποίησης και σεξουαλικής παραβίασης η ιατρική εξέταση είναι αναγκαία, για να ληφθεί ιατρική γνώμη για την πιθανή βλάβη αλλά και για εξασφάλιση πληροφοριών για την γενική φυσική υγεία και ανάπτυξη του παιδιού και τεκμηρίωση της καταγγελίας.

Στις περιπτώσεις που ο Οικογενειακός Σύμβουλος παίρνει παιδιά για ιατρική εξέταση, αυτή, διεξάγεται στο Παιδιατρικό Τμήμα των Νοσοκομείων της κάθε επαρχίας από παιδίατρο ο οποίος έχει καθορισθεί ως ο εξειδικευμένος πάνω στο θέμα αυτό.

Ο παιδίατρος αποφασίζει ποιούς άλλους ιατρικούς λειτουργούς καλεί να συμμετέχουν στην εξέταση, η οποία γίνεται άμεσα χωρίς καθυστέρηση.

Η ιατρική εξέταση γίνεται από ιατρό του ίδιου φύλου εάν είναι δυνατό και καταβάλλεται κάθε προσπάθεια να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες και τα συναισθήματα του παιδιού.

Η ιατρική εξέταση γίνεται το συντομότερο δυνατό γιατί οποιαδήποτε καθυστέρηση μπορεί να σημαίνει εξαφάνιση των σωματικών σημάδιων .

6.2.2 Παιδίατρος

Ο παιδίατρος διερευνά την γενική σωματική υγεία του παιδιού και όχι μόνο το

συγκεκριμένο σημάδι ή τραυματισμό, κατά πόσον ο τραυματισμός συνάδει με οποιαδήποτε εξήγηση και δίνει την άποψη του για τη ημερομηνία, σοβαρότητα και τον πιθανό τρόπο τραυματισμού..

Ο παιδίατρος εξηγεί στο παιδί την διαδικασία εξέτασης ανάλογα με την ηλικία του, το βαθμό ωριμότητας του και κατανόησης του θέματος. Το δικαίωμα του παιδιού να εκφράσει την άποψη του είναι σεβαστή.

Ο παιδίατρος μοιράζεται τα αποτελέσματα του με τον Οικογενειακό Σύμβουλο και εάν θεωρεί σκόπιμο με το παιδί και τον γονιό η φροντιστή του.

Ο παιδίατρος δίνει την ίδια ώρα γραπτώς τα πρώτα αποτελέσματα της εξέτασης του.

Ο παιδίατρος καθορίζει με τον Οικογενειακό Σύμβουλο εάν το παιδί χρειάζεται περαιτέρω ιατρική παρακολούθηση.

Ιατρική μαρτυρία είναι ένας παράγοντας καθορισμού κατά πόσον έχει ασκηθεί βία. Η απουσία αυτής δεν σημαίνει ότι δεν ασκήθηκε βία, ιδιαίτερα σεξουαλική.

Ο παιδίατρος στηρίζει τους Οικογενειακούς Συμβούλους στη διερεύνηση της αναφοράς για βία όπου χρειάζεται με την παροχή μαρτυρίας στο δικαστήριο ή την συμμετοχή σε διεπιστημονικές συνεδρίες για εξέταση θεμάτων προστασίας παιδιών.

6.3 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οι Κοινοτικές Νοσοκόμες (επισκέπτριες υγείας, μαίες) και κοινοτικό υποστηρικτικό προσωπικό των Υπηρεσιών Υγείας έχουν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην προστασία των παιδιών. Η εργασία τους συνεπάγεται επαφή με όλα τα μέλη της οικογένειας και οι σχέσεις τους με κοινοτικές υπηρεσίες, σχολεία και υπηρεσίες υγείας, σημαίνει ότι είναι σε θέση να επισημάνουν οικογενειακές καταστάσεις υψηλού κινδύνου (στρες) που μπορεί να υποδηλούν ότι υπάρχει κίνδυνος κακοποίησης παιδιού ή να επισημαίνουν κακοποίηση κατά τα πρώτα της στάδια. Ενώ οι κοινοτικές νοσοκόμες έχουν ευθύνη τόσο έναντι των ενηλίκων όσο και των παιδιών, η ευημερία του παιδιού είναι προτεραιότητα.

6.3.1 Υπηρεσίες Επισκεπτριών Υγείας.

Οι Επισκέπτριες Υγείας έχουν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στη προστασία των παιδιών. Η εργασία τους συνεπάγεται επαφή με όλα τα μέλη της οικογένειας και οι σχέσεις τους με τις υπηρεσίες υγείας, τα σχολεία, τις κλινικές προστασίας και ευημερίας μητρότητας παιδιού, σημαίνει ότι είναι σε θέση να επισημαίνουν οικογενειακές καταστάσεις υψηλού κινδύνου, που μπορεί να υποδηλούν ότι υπάρχει κίνδυνος κακοποίησης παιδιού ή να επισημάνουν κακοποίηση στα πρώτα της στάδια. Οι Επισκέπτριες Υγείας έχουν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στη διατήρηση της υγείας και της ευημερίας των παιδιών και την υποστήριξη της οικογένειας. Εργασία τους περιλαμβάνει παρακολούθηση της κατάστασης της υγείας των παιδιών για τα οποία υπάρχει ιστορικό κακοποίησης παιδιών.

Αν μια Επισκέπτρια Υγείας αντιληφθεί ή υποψιαστεί κακοποίηση παιδιού γίνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Λαμβάνει το ιστορικό των παιδιών και ενημερώνει τον σχολίατρο και τον αρμόδιο Διευθυντή.
- Καταγράφει όλα τα πορίσματα και εξηγήσεις που δίνονται. Πρέπει να γίνεται ειδική αναφορά σε οποιαδήποτε τραύματα παρατηρούνται, το μέρος και τη φύση τους όπως και τις εξηγήσεις που δίνονται και από ποιον.
- Ανάλογα με την κλινική κατάσταση του παιδιού αποφασίζει ποιος πρέπει να εξετάσει το παιδί.
- Αν υπάρχουν εύλογες αιτίες που οδηγούν σε υποψία ότι το παιδί έτυχε κακοποίησης ειδοποιεί το Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας. Θα πρέπει να λεχθεί στους γονείς ότι ειδοποιείται το τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών και γιατί.

6.4 ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ:

Τραύματα γύρω και μέσα στο στόμα δυνατό να είναι αποτέλεσμα κακοποίησης.

Εάν δεν είναι ικανοποιητική η εξήγηση που δίνεται, τότε ο οδοντίατρος:

- Καταγράφει τα πορίσματα και τις εξηγήσεις που δίνονται. Γίνεται ιδιαίτερη

- αναφορά στο σημείο και τη φύση των τραυμάτων που παρατηρούνται και καταγράφει εξηγήσεις που δόθηκαν για τα τραύματα και από ποιόν δόθηκαν.
- Συζητά την υπόθεση με τον παιδίατρο που παρακολουθεί το παιδί.
 - Αν υπάρχουν εύλογες υποψίες για κακοποίηση ειδοποιεί τον Οικογενειακό Σύμβουλο του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας.

6.5 ΣΧΟΛΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΣΧΟΛΙΑΤΡΟΙ

Αν υπάρχει υποψία κακοποίησης παιδιού, τότε ο σχολίατρος:

- Λαμβάνει το ιστορικό του παιδιού για διαπίστωση της φύσης και του βαθμού της βλάβης. Όπου χρειάζεται παραπέμπει το παιδί για επείγουσα φροντίδα και περίθαλψη, ενημερώνοντας άμεσα τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό του σχολείου, για θέματα βίας, ή τον Διευθυντή.
- Έρχεται σε επαφή με το αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
- Καταγράφει τα πορίσματα της εξέτασης και τις εξηγήσεις που δίνονται, με ιδιαίτερη αναφορά στο σημείο και τη φύση των κακώσεων. Καταγράφει από ποιους δόθηκαν οι εξηγήσεις.
- Αν υπάρχει εύλογη υποψία για κακοποίηση /παραμέληση παιδιού ενημερώνει τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό. Ενημερώνει τους γονείς για το ότι έχει ειδοποιηθεί το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και για ποιο λόγο.

6.6 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

Το Τμήμα Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής στεγάζεται στο Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ στην Λευκωσία. Στελεχώνεται από παιδοψυχιάτρους, κλινικούς ψυχολόγους και νοσηλευτές ψυχιατρικής. Στο Τμήμα παραπέμπονται και παρακολουθούνται παιδιά και έφηβοι μέχρι 17 ετών. Οι παραπομπές προέρχονται

από την ίδια την οικογένεια ή από άλλες υπηρεσίες.

Το Τμήμα Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει σε θέματα που αφορούν την κακοποίηση των παιδιών / εφήβων και ιδιαίτερα όσον αφορά την θεραπευτική / συμβουλευτική παρακολούθηση του παιδιού και της οικογένειας.

Οι λειτουργοί του Τμήματος διαδραματίζουν ρόλο αξιολόγησης στη διάγνωση μόνο εκεί που υπάρχει υποψία κακοποίησης ώστε να υπάρχει μια ενισχυτική επιστημονική άποψη που να συμπληρώνει τις απόψεις των άλλων Υπηρεσιών «πρώτης γραμμής» (Κοινωνικές Υπηρεσίες, Αστυνομία)

Οι παραπομπές με ψυχοθεραπευτική βοήθεια του παιδιού / εφήβου / οικογένειας μπορούν να γίνουν από τις υπηρεσίες ή από τους ίδιους τους γονείς.

Οι λειτουργοί των Υπηρεσιών του Τμήματος Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιμόρφωση άλλων μελών του προσωπικού σε θέματα κακοποίησης παιδιού.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling —
of Violence in the Family

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ, ΔΗΜΟΤΙΚΑ, ΓΥΜΝΑΣΙΑ, ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Εισαγωγή

Όλο το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, γνωρίζει και θέτει σε εφαρμογή της διαδικασίες χειρισμού περιστατικών βίας στην οικογένεια.

Οποιοδήποτε άτομο στο σχολείο (ιδιωτικό/κρατικό) έχει υποχρέωση να αναφέρει, οτιδήποτε που μπορεί να υποδεικνύει ότι ένα παιδί υποφέρει ή δυνατό να υποφέρει από οποιαδήποτε μορφή βίας στην οικογένεια.

7.1 ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σε κάθε Δημόσιο Σχολείο (Δημοτικής, Μέσης Γενικής/Τεχνικής Εκπαίδευσης) πρέπει να οριστεί ομάδα που θα φέρει την ονομασία «Ομάδα πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην οικογένεια και στο σχολείο».

Η Ομάδα θα είναι υπεύθυνη για τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση, το χειρισμό περιστατικών βίας στην οικογένεια αλλά και για την πρόληψη, μέσω της εισαγωγής προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στα πλαίσια της σχολικής μονάδας.

Οι πληροφορίες που δίνονται στην Ομάδα από άτομα ή φορείς, είναι εμπιστευτικές και πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού με απόλυτη εχεμύθεια.

Στα Νηπιαγωγεία η ομάδα θα αποτελείται από:

- Τη Διευθύντρια του Νηπιαγωγείου
- Τη Νηπιαγωγό
- Τον/την Εκπαιδευτικό/η Ψυχολόγο
- Την Επισκέπτρια Υγείας.

Στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης η Ομάδα θα αποτελείται από:

- Το Διευθυντή ή Βοηθό Διευθυντή
- Ένα δάσκαλο/α, ευαισθητοποιημένο/η σε θέματα βίας στην οικογένεια
- Τον/την Εκπαιδευτικό/η Ψυχολόγο του σχολείου
- Τους Λειτουργούς Σχολιατρικής Υπηρεσίας (Επισκέπτρια Υγείας-Σχολίατρο).

Στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης η Ομάδα θα αποτελείται από:

- Το Διευθυντή ή Βοηθό Διευθυντή
- Το/τη Σύμβουλο Καθηγητή/τρια του σχολείου
- Τον Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο του σχολείου
- Τους Λειτουργούς Σχολιατρικής Υπηρεσίας (Επισκέπτρια Υγείας-Σχολίατρο).

7.1.1 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Σε κάθε Ομάδα Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια ορίζεται από το Διευθυντή του σχολείου Υπεύθυνος Ομάδας (Υ.Ο.).

Για τη Δημοτική Εκπαίδευση, Υπεύθυνος θα είναι ο Βοηθός Διευθυντής (μέλος της Ομάδας).

Για τη Μέση Εκπαίδευση, Υπεύθυνος θα είναι ο/η Σύμβουλος Καθηγητής/τρια.

7.2 ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

7.2.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ/ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Εάν το παιδί καταγγείλει/αναφέρει σε μέλος του σχολείου, ότι υπόκειται σε βία, τότε το άτομο που δέχεται την καταγγελία/αναφορά:

- Αναφέρει αμέσως το περιστατικό στον/στην Υπεύθυνο/η της Ομάδας Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια (Υ.Ο.).
- Ο Υπεύθυνος της Ομάδας (Υ.Ο.) ενημερώνει την Ομάδα Πρόληψης και συνεργάζεται μαζί της για αντιμετώπιση του περιστατικού:

- Δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο παιδί και σημειώνει προσεκτικά οποιαδήποτε αποκάλυψη την οποία το παιδί επιθυμεί να κάνει.
- Ενημερώνει το παιδί, για ότι πρέπει να ειδοποιηθεί ο Οικογενειακός Σύμβουλος.
- Ειδοποιεί τον Οικογενειακό Σύμβουλο κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας. Οι γονείς ενημερώνονται από τον Διευθυντή του σχολείου για το ότι ειδοποιήθηκε ο Οικογενειακός Σύμβουλος.
- Καταγράφει οτιδήποτε θεωρεί σημαντικό όπως ημερομηνία, ώρα και τόπο που έλαβε χώρα το περιστατικό. Σημειώνεται επίσης το όνομα οποιουδήποτε προσώπου, που δυνατό να ήταν παρόν και να είδε ή άκουσε κάτι.
- Σημειώνει οποιοσδήποτε παρατηρήσεις σχετικά με τη φυσική κατάσταση του παιδιού (π.χ. εάν το παιδί ήταν χλωμό, έτρεμε, δε διατηρούσε οπτική επαφή).

Οι σημειώσεις θα πρέπει να είναι ουσιαστικές και όσο τον δυνατό πιο ακριβείς (π.χ. η Μαρία ήρθε καθυστερημένα στις 09:20 αντί στις 07:45, ή απουσιάζει συχνά από το σχολείο, ή επανειλημμένα αρνείται να βγάλει τα ρούχα της και να κάνει Γυμναστική, ή παρουσιάζει αλλαγές στην κοινωνική συμπεριφορά και άλλα).

7.2.2 ΛΗΨΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ, ΓΟΝΕΙΣ

Εάν οποιοδήποτε άτομο αναφέρει σε μέλη του σχολείου ότι σ' ένα παιδί ασκείται ή δυνατόν να ασκείται βία, γίνεται από το μέλος του σχολείου άμεση ενημέρωση του Υπεύθυνου της Ομάδας του σχολείου.

7.2.3 ΛΗΨΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

Αν το παιδί αναφέρει σε μέλος του σχολείου ότι δυνατόν άλλο παιδί να κακοποιήθηκε τότε πρέπει:

- Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε αυτά που έχει να πει το παιδί.
- Το παιδί να διαβεβαιωθεί ότι έπραξε σωστά που ανέφερε το γεγονός.

- Το γεγονός να αναφερθεί στον Υπεύθυνο της Ομάδας Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην οικογένεια του σχολείου και να εξηγηθούν οι λόγοι και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί στο παιδί.

7.3 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος (Ε.Ψ.) στα θέματα κακοποίησης, έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στην πρόληψη/εντοπισμό/ αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όταν ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος έχει πληροφορίες για άσκηση βίας σε ένα παιδί ή έχει παρατηρήσει στάσεις ή συμπεριφορά του παιδιού η οποία μπορεί να προκληθήκε από άσκηση βίας, ή το ίδιο το παιδί του εμπιστεύτηκε περιστατικό βίας που αφορά το ίδιο, τότε:

- Ο Ε.Ψ. ενημερώνει τον Οικογενειακό Σύμβουλο ή και τον Υπεύθυνο της Ομάδας Πρόληψης του Σχολείου, κατά την κρίση του.
- Ενημερώνει το παιδί για τις ενέργειές του και το διαβεβαιώνει ότι σωστά έπραξε, που τον ενημέρωσε.
- Ο Ε.Ψ. πληροφορείται για την πορεία του περιστατικού καθ' όλη τη διάρκεια της διερεύνησής του και για οποιαδήποτε απόφαση αφορά το χειρισμό του παιδιού. Είναι μέρος του διεπιστημονικού κλιμακίου εργασίας και εκτίμησης περιπτώσεων (βλέπε κεφάλαιο 5).

7.4 ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Ο Σύμβουλος Καθηγητής έχει επίσης σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει όσον αφορά την πρόληψη, εντοπισμό και αντιμετώπιση περιπτώσεων βίας στο σχολείο και στην οικογένεια.

Όταν περιέλθουν στη γνώση του Συμβούλου Καθηγητή πληροφορίες για άσκηση βίας σε παιδί ή όταν ο ίδιος έχει παρατηρήσει στάσεις ή συμπεριφορά του παιδιού η οποία οφείλεται σε κακοποίηση ή όταν το ίδιο το παιδί του εμπιστεύτηκε περιστατικά βίας που το αφορά, τότε:

- Ενημερώνει τον Υπεύθυνο της Ομάδας του σχολείου, ο οποίος προχωρεί

στη «διαχείριση» της περίπτωσης, σε συνεργασία με την Ομάδα Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια του σχολείου.

- Ενημερώνει το παιδί για τις ενέργειές του και το διαβεβαιώνει ότι σωστά έπραξε και τον ενημέρωσε.
-

Ο Σύμβουλος Καθηγητής πληροφορείται και ενημερώνεται για την «πορεία» του περιστατικού, καθόλη τη διάρκεια της διερεύνησής του και για οποιαδήποτε απόφαση αφορά τον χειρισμό του θέματος και του παιδιού.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

**ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ **ΓΙΑ ΤΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ** **ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ**

Σύσταση

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια συστάθηκε με βάση το άρθρο 16(2) του Νόμου του 1994 και με βάση το άρθρο 7(1) του περί Βίας στην Οικογένεια Νόμου Ν.119(I)/2000.

Αποστολή

Αποστολή της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι η καλύτερη εφαρμογή των προνοιών του Περί Βίας στην Οικογένεια Νόμου, σε συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς και εθελοντικούς φορείς, ώστε να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατό η ολοκληρωμένη πρόληψη και ολική εξάλειψη της Βίας στην Οικογένεια.

Αρμοδιότητες

1. Να παρακολουθεί το πρόβλημα της Βίας στην Οικογένεια στην Κύπρο.
2. Να προβαίνει στην ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού και των επαγγελματιών.
3. Να προωθεί επιστημονικές έρευνες σχετικές με τη βία στην οικογένεια.
4. Να προωθεί τις υπηρεσίες για την αντιμετώπιση όλων των πτυχών του προβλήματος της βίας στην οικογένεια.
5. Να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των σχετικών υπηρεσιών που λειτουργούν καθώς και την εφαρμογή και τήρηση της σχετικής νομοθεσίας.

Στη Συμβουλευτική Επιτροπή συμμετέχουν οι ακόλουθες Υπηρεσίες/ Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις:

- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης
- Υπουργείο Υγείας

- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας -Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Νομική Υπηρεσία
- Αστυνομία
- Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια.
- Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας
- Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού.
- Σύνδεσμος Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Παιδιών / Εφήβων.
- Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την ολοκλήρωση των έργων και επίτευξη των στόχων της, υποβοηθείται από υποεπιτροπές.

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (Σ.Π.Α.Β.Ο.):

Όταν ένα περιστατικό βίας στο οποίο εμπλέκεται παιδί αναφερθεί ή έρθει σε γνώση ενός λειτουργού του Σ.Π. & Α.Β.Ο., πρέπει αμέσως να επικοινωνεί με το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας / Οικογενειακό Σύμβουλο ή την Αστυνομία.

9.1 Αναφορές για Κακοποίηση παιδιών

Στην κακοποίηση ανήλικων παιδιών δεν ισχύει η αρχή της εχεμύθειας.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις ακολουθείται η πιο κάτω διαδικασία:

1. Σε περιπτώσεις όπου γίνεται καταγγελία κακοποίησης παιδιού από συγγενικό άτομο ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο:

- Παίρνονται στοιχεία (όνομα και διεύθυνση) του παιδιού και του θύτη και γίνεται αμέσως προφορική και γραπτή αναφορά, στο Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας.
- Όταν η αναφορά γίνει εκτός των εργάσιμων ωρών λειτουργίας του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας και το παιδί βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο τότε γίνεται αμέσως αναφορά στην Αστυνομία.

2. Αν κατά τη διάρκεια της συνομιλίας με ενήλικα θύμα βίας γίνει αντιληπτό ότι υπάρχουν παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο τότε:

- Το άτομο ενημερώνεται ότι η σχετική πληροφορία θα πρέπει να αναφερθεί στο Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας
- Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία και γίνεται προφορική και γραπτή αναφορά στην αρμόδια υπηρεσία.

9.2 Κέντρο Αμεσης Βοήθειας:

Στα κακοποιημένα ενήλικα άτομα ο Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια, προσφέρει τις πιο κάτω υπηρεσίες και όταν το ενήλικο άτομο το επιθυμεί, εμπλέκεται το Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών ή η Αστυνομία.:

- Ψυχολογική στήριξη και συμβουλευτική καθοδήγηση τόσο σε ώρα κρίσης όσο και σε περιπτώσεις μακροχρόνιας κακοποίησης.
- Συνοδεία στην Αστυνομία και Πρώτες Βοήθειες Νοσοκομείου, εφόσον το άτομο το επιθυμεί. Οι συνοδείες ισχύουν μόνο για την επαρχία Λευκωσίας.
- Η δυνατότητα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Νόμου 119 (1)/2000 τα μέλη του Συνδέσμου να καταθέσουν στην αστυνομία και ενώπιον δικαστηρίου σχετικά με καταγγελίες που γίνονται σε αυτά εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τα θύματα βίας. Οι καταθέσεις αυτές αποτελούν μαρτυρία.

9.3 Χώρος Φιλοξενίας για Κακοποιημένες Γυναίκες και τα Παιδιά τους:

Στο Χώρο Φιλοξενίας γίνονται δεκτές κακοποιημένες γυναίκες με τα παιδιά τους. Η παραμονή των φιλοξενουμένων στο χώρο αυτό μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 10 εβδομάδες. Η τοποθεσία και η διεύθυνση του χώρου είναι μυστική.

9.3.1 Διαδικασία Εισδοχής

Ο Χώρος Φιλοξενίας δέχεται άτομα τα οποία έρχονται σε επικοινωνία με τον Σύνδεσμο από δική τους πρωτοβουλία ή παραπέμπονται από κρατικούς / ιδιωτικούς φορείς τις ώρες λειτουργίας του Συνδέσμου.

Δίνεται προτεραιότητα σε γυναίκες οι οποίες συνοδεύονται από τα παιδιά τους και αμέσως καλείται το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Άμεσος στόχος είναι η ασφάλεια και προστασία του παιδιού.

Εισδοχές γίνονται και εκτός των ωρών λειτουργίας της τηλεφωνικής γραμμής 1440 όπου ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- * Το άτομο χρειάζεται να αποταθεί στον αστυνομικό σταθμό της περιοχής του από όπου θα καλεστεί η επί καθήκοντι Λειτουργός του Συνδέσμου.

Η αστυνομία καλεί την επί καθήκοντι Λειτουργό όταν πρόκειται για περίπτωση κακοποιημένης γυναίκας άνω των 18 χρόνων η οποία ζητά χώρο να φιλοξενηθεί και έχει εξαντλήσει κάθε περιθώριο για να φιλοξενηθεί κάπου αλλού.

9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ.

Το προσωπικό και μέλη Συνδέσμων ή Οργανώσεων που ασχολούνται με την οικογένεια και το παιδί κατά τη διάρκεια επισκέψεων σε σπίτια μπορεί να έρθουν σε επαφή με οικογένειες υψηλού κινδύνου όπου υπάρχει υποψία άσκησης βίας ανηλίκου ή ακόμη στοιχεία που αποκαλύπτουν βία στην οικογένεια.

Το προσωπικό και μέλη των οργανώσεων πρέπει άμεσα να ενημερώσουν το Οικογενειακό Σύμβουλο του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών στα τηλέφωνα:

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

- Λευκωσία Τηλ: 22-804608, 804658
- Λεμεσός Τηλ: 25/330275, 330395
- Λάρνακα Τηλ: 24/630588, 630589
- Πάφος Τηλ: 26/240240, 240241
- Αμμόχωστος(Παραλίμνι) Τηλ: 23/821551
- Μόρφου(Ευρύχου) Τηλ: 22/932770

Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης καλούν την Αστυνομία (Άμεση Επέμβαση τηλ: 199)

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ:

- **ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ**
(ΤΗΛ.1440)
- **ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ (Τοπικός Σταθμός)**
ΑΜΕΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ
(ΤΗΛ: 199)
- **ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ**
- **ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ**

Λευκωσία Τηλ:22-804608,804658
Λεμεσός Τηλ: 25/330275,330395
Λάρνακα Τηλ: 24/630588,630589
Πάφος Τηλ: 26/240240,240241
Αμμόχωστος(Παραλίμνι) Τηλ: 23/821551
Μόρφου(Ευρύχου) Τηλ: 22/932770

- **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Λευκωσία Τηλ: 22-302908
Λεμεσός Τηλ:25-330352
Λάρνακα Τηλ: 24-630561

- **ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ**
(Μακάριο Νοσοκομείο)
ΤΗΛ 22-653386

- **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Λευκωσία Τηλ:22-318173
Λεμεσός Τηλ: 25-305333 (*234)
Λάρνακα Τηλ: 24-630312
Πάφος Τηλ: 26-803144
Αμμόχωστος(Παραλίμνι) Τηλ: 23-821211
Μόρφου(Ευρύχου) Τηλ: 02/932770

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΟΒΑΡΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

Α. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΟΒΑΡΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

1.	Εσχάτη προδοσία	Κεφ. 154, 'Αρθρα 36-46
2.	Εξύβριση κλπ του Αρχηγού της Πολιτείας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 46Α
3.	Στασιαστική συνωμοσία, στασιαστικά δημοσιεύματα κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρα 47-55
4.	Συμμετοχή σε παράνομο Σύνδεσμο	Κεφ. 154, 'Αρθρα 56-67
5.	Δυσφήμιση ξένων ηγεμόνων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 68
6.	Πειρατεία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 69
7.	Οχλαγωγία και παράνομη συνάθροιση	Κεφ. 154, 'Αρθρα 70-79
8.	Κατοχή πυροβόλων όπλων με σκοπό την πρόκληση βλάβης	Κεφ. 154, 'Αρθρο 92
9.	Παρακώλυση εκλογής με βία ή με απειλές	Κεφ. 154, 'Αρθρο 98

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

10.	Δεκασμός λειτουργού και κατάχρηση εξουσίας	Κεφ. 154, 'Αρθρα 100-107
Κεφ. 161
11.	Αντιποίηση εξουσίας, πλαστοπροσωπία δημοσίου λειτουργού κλπ	Κεφ. 154 'Αρθρα 108-109
12.	Ψευδορκία και πρόκληση σε ψευδορκία	Κεφ. 154, 'Αρθρα 110-112
Κεφ. 208, 'Αρθρο 14
Νόμος 9/65
13.	Κατάρτιση πλαστών αποδεικτικών στοιχείων (πλαστή μαρτυρία)	Κεφ. 154, 'Αρθρο 116
14.	Υποκίνηση μαρτύρων σε ψευδή ή σε απόκρυψη αληθινής μαρτυρίας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 118
15.	Εξαπάτηση μάρτυρα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 119
16.	Καταστροφή αποδεικτικού στοιχείου (μαρτυρίας)	Κεφ. 154, 'Αρθρο 120
17.	Συνωμοσία για ανατροπή της πορείας της Δικαιοσύνης και επηρεασμός μαρτύρων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 121

18.	Παρακώλυση δικαστών κλπ και παρέμβαση σε δικαστική διαδικασία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 122
19.	Αποδοχή αμοιβής με τρόπο που υποδηλώνει δεκασμό	Κεφ. 154, 'Αρθρο 126
20.	Ελευθέρωση ή υποβοήθηση απόδρασης κρατουμένων κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρα 127, 129, 130
21.	Δόλος και κατάχρηση εμπιστοσύνης από δημόσιο λειτουργό	Κεφ. 154, 'Αρθρο 133
22.	Παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου και αποκάλυψη κρατικού απόρρητου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 135

ΜΕΡΟΣ III

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΛΑΠΟΥΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΓΕΝΙΚΑ

23.	Βιασμός	Κεφ. 154, 'Αρθρα 144, 145
23A	Βιασμός	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 5
24.	Απόπειρα Βιασμού	Κεφ. 154, 'Αρθρο 146
24A	Απόπειρα Βιασμού	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 5
25.	Αιμομιξία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 147
25A	Αιμομιξία	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 3 (2) & (4)
26.	Απαγωγή	Κεφ. 154, 'Αρθρο 148
27.	Εξαναγκασμός σε γάμο	Κεφ. 154, 'Αρθρο 150
28.	Διαφθορά νεαρής γυναίκας κάτω των 13 χρόνων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 153
28A	Διαφθορά νεαρής γυναίκας κάτω των 13 χρόνων	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(γ)(δ)
29.	Διαφθορά γυναίκας ηλικίας 13-16	Κεφ. 154, 'Αρθρο 154
29A	Διαφθορά γυναίκας ηλικίας 13-16	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(ε)
30.	Διαφθορά γυναίκας ηλίκιας ή με μειωμένο νοητικό	Κεφ. 154, 'Αρθρο 155
30A	Διαφθορά γυναίκας ηλίκιας ή με μειωμένο νοητικό	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(στ)
31.	Καταστολή οίκων ανοχής κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρο 156
32.	Μαστροπεία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 157

33.	Το να επιτρέπεται σε παιδιά ή νεαρά πρόσωπα να συχνάζουν σε οίκους ανοχής	Κεφ. 154, 'Αρθρο 158
34.	Προαγωγή διαφθοράς γυναίκας με απειλές, δόλο ή χορήγηση φαρμάκων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 159
35.	Οικοδεσπότης κλπ που επιτρέπει διαφθορά νεαρής γυναίκας κάτω των 13 χρόνων στο υποστατικό του	Κεφ. 154, 'Αρθρο 160
36.	Οικοδεσπότης κλπ που επιτρέπει διαφθορά νεαρής γυναίκας κάτω των 16 χρόνων στο υποστατικό του	Κεφ. 154, 'Αρθρο 161
37.	Παράνομη κατακράτηση γυναίκας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 162
38.	Συνωμοσία για διαφθορά γυναίκας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 166
39.	Απόπειρα άμβλωσης	Κεφ. 154, 'Αρθρα 167, 168
40.	Προμήθεια φαρμάκων ή οργάνων για άμβλωση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 169
41.	Παρά φύση ασέλγεια	Κεφ. 154, 'Αρθρα 171-174
41A	Παρά φύση ασέλγεια	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(ζ)(η)(θ)
42.	Κτηνοβασία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 175
42A	Κτηνοβασία στην παρουσία ανηλίκου	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 3(3) & (4)
43.	Δολία προσποίηση γάμου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 178
44.	Διγαμία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 179
45.	Δολία τελετή γάμου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 180
46.	'Εκθεση ή εγκατάλειψη παιδιού κάτω των δύο χρόνων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 181
47.	Κλοπή παιδιού ηλικίας κάτω των 14 χρόνων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 185
47A	Κλοπή παιδιού ηλικίας κάτω των 14 χρόνων	'Αρθρο 3(1)(4) του Νόμου για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000 'Όταν δεν συνοδεύεται από άλλο αδίκημα του Ποινικού Κώδικα

ΜΕΡΟΣ IV

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

48.	Φόνος εκ προμελέτης, ανθρωποκτονία και παιδοκτονία	Κεφ. 154, 'Αρθρα 203-205 και 208-209
49.	Πρόκληση θανάτου λόγω αλόγιστης, απερίσκεπτης ή επικίνδυνης πράξης	Κεφ. 154, 'Αρθρο 210
50.	Απόπειρα για φόνο	Κεφ. 154, 'Αρθρο 214

51.	Γραπτές απειλές για φόνο	Κεφ. 154, 'Αρθρο 216
52.	Συνωμοσία για φόνο	Κεφ. 154, 'Αρθρο 217
53.	Συνενοχή σε αυτοκτονία άλλου προσώπου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 218
54.	Απόκρυψη τοκετού	Κεφ. 154, 'Αρθρο 220
55.	Περιοχή σε κατάσταση ανικανότητας για αντίσταση με σκοπό τη διάπραξη κακουργήματος ή πλημμελήματος	Κεφ. 154, 'Αρθρα 226-227
56.	Πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρα 228-233
56A	Πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης κλπ	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(ι)
57.	Τραυματισμός και ανάλογες πράξεις	Κεφ. 154, 'Αρθρο 234
57A	Τραυματισμός και ανάλογες πράξεις	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(ια)
58.	Διακινδύνευση της ασφάλειας προσώπων που ταξιδεύουν σιδηροδρομικά	Κεφ. 154, 'Αρθρο 238
59.	Επίδειξη απατηλού φωτός, σημείου, ή σημαντήρα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 239
60.	Αρπαγή / Απαγωγή	Κεφ. 154, 'Αρθρα 245-253

ΜΕΡΟΣ V
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

61.	Κλοπή (Σημ. Κλοπή μέχρι £250= κατά παράβαση των 'Αρθρων 255 και 262 μόνο είναι μικροπαράβαση)	Κεφ. 154, 'Αρθρα 255-264 266-272 277-279
62.	Κλοπή ζώων	Κεφ. 154, 'Αρθρα 265, 276
63.	Κλοπή καρπών / γεωργικής εσοδείας (πάνω από £250=)	Κεφ. 154, 'Αρθρο 265
64.	Απόκρυψη μητρώων, διαθηκών, τίτλων κλπ με πρόθεση δόλου	Κεφ. 154, 'Αρθρα 273-275
65.	Ληστεία και Εκβίαση	Κεφ. 154, 'Αρθρα 282-290
66.	Διαρρήξεις και συναφή εγκλήματα	Κεφ. 154, 'Αρθρα 291-296
67.	Ψευδείς παραστάσεις, απάτη κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρα 297, 298 & 300
68.	Εξασφάλιση εκτέλεσης αξιόγραφου με ψευδείς παραστάσεις	Κεφ. 154, 'Αρθρο 299
69.	Εξασφάλιση πίστωσης με ψευδείς παραστάσεις	Κεφ. 154, 'Αρθρο 301
70.	Συνωμοσία για καταδολίευση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 302

71.	Απάτη κατά την πώληση ή υποθήκευση περιουσίας	Κεφ. 154, Άρθρο 303
72.	Κλεπταποδοχή και παράνομη κατοχή (πάνω από £250=)	Κεφ. 154, Άρθρα 306, 308 και 309
73.	Δόλοι από Επιτρόπους, Ψευδείς Λογαριασμοί	Κεφ. 154, Άρθρα 310-314

ΜΕΡΟΣ VI
ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΒΛΑΒΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

74.	Εμπρησμός / απόπειρα	Κεφ. 154, Άρθρα 315, 316, 319, 320
75.	Φωτιά σε εσοδείες και φυτείες	Κεφ. 154, Άρθρα 317, 318
76.	Πρόκληση ναυαγίου	Κεφ. 154, Άρθρα 321, 322
77.	Βλάβη σε ζώα	Κεφ. 154, Άρθρο 323
78.	Κακόβουλη ζημιά
(Σημ. Κακόβουλη βλάβη μέχρι £250= κατά παράβαση του Άρθρου 324(1) είναι μικροπαράβαση)	Κεφ. 154, Άρθρο 324
79.	Απόπειρα καταστροφής περιουσίας με εκρηκτικές ύλες	Κεφ. 154, Άρθρο 325
80.	Γραπτές απειλές εμπρησμού	Κεφ. 154, Άρθρο 330

ΜΕΡΟΣ VII
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ, ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑ, ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ
ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΟΠΡΟΣΩΠΙΑ

81.	Πλαστογραφία	Κεφ. 154, Άρθρα 331-347
Κεφ. 204, Άρθρο 10
Κεφ. 209, Άρθρο 9
Κεφ. 276, Άρθρο 14
Κεφ. 279, Άρθρο 26
82.	Αδικήματα σχετικά με το νόμισμα	Κεφ. 154, Άρθρα 348-356
83.	Αδικήματα σχετικά με χαρτόσημα / γραμματόσημα	Κεφ. 154, Άρθρα 357-359
84.	Πλαστοπροσωπία	Κεφ. 154, Άρθρα 360-365
Κεφ. 39, Άρθρο 14
Κεφ. 113, Άρθρο 82

ΜΕΡΟΣ VIII
ΑΠΟΠΕΙΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΩΜΟΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

85.	Υποκίνηση για διάπραξη ποινικού αδικήματος	Κεφ. 154, 'Αρθρο 370
86.	Συνωμοσίες	Κεφ. 154, 'Αρθρα 371-373

ΜΕΡΟΣ IX
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΛΛΩΝ ΝΟΜΩΝ

87.	Νόμος για πτώχευση	Κεφ. 5
88.	Νόμος για εκρηκτικές ύλες	Κεφ. 54, 'Αρθρο 4(4)
89.	Νόμος για πυροβόλα όπλα	Νόμος 38/74, 'Αρθρα 3,4,5,
7(1)(α), 7(6)(α), 3 και 16
90.	Νόμος για ναυάγια	Κεφ. 298, 'Αρθρο 40
91.	Νόμος για νομίσματα	Κεφ. 197
92.	Νόμος για ναρκωτικά φάρμακα και ψυχότροπες
ουσίες	Νόμος 29/77
93.	Νόμος για τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού	Νόμος 79/90, 'Αρθρο 17Α
94.	Αεροπειρατεία	Νόμος 30/72, 31/72
95.	Αδικήματα κατά της Ασφάλεια της Πολιτικής
Αεροπορίας	Νόμος 79/83
96.	Νόμος για τη βία στους αθλητικούς χώρους	Νόμος 5(1)94, 'Αρθρα 10-17
97.	Περί Συγκάλυψης έρευνας και Δήμευσης
εσόδων από ορισμένες εγκληματικές πράξεις	Νόμος 61(1)96, 'Αρθρα 4, 27,
48 και 51
98.	Νόμος που προνοεί για την Ειδική Προστασία
των προσώπων που είναι θύματα σεξουαλικής
εκμετάλλευσης και συναφή θέματα	Νόμος 3(1) 2000
99.	Ο Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου	Νόμος 1993-99, 'Αρθρο 67
100.	Ο Περί Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης
Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών	Νόμος 36(1)99, 'Αρθρο
5(1)(2)(3)

Β. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΑΛΗΝΗΣ

1.	Οπλοφορία για διέγερση τρόμου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 80
2.	Αμφίστομα μαχαίρια, μαχαίρια	Κεφ. 154, 'Αρθρα 81-86
3.	Βίαη είσοδος / κατακράτηση	Κεφ. 154, 'Αρθρα 87-88
4.	Συμπλοκή	Κεφ. 154, 'Αρθρο 89
5.	Πρόκληση σε μονομαχία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 90
6.	Απειλή βιαιοπραγίας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 91
7.	Συνάθροιση με σκοπό λαθρεμπορίας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 93
8.	Μέθη	Κεφ. 154, 'Αρθρο 94
9.	Ανησυχία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 95
10.	Σπάσιμο επιτραπέζιων σκευών σε δημόσια κέντρα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 95Α
11.	Καταστροφή επίσημων κοινοποιήσεων	Κεφ. 154 'Αρθρο 96
12.	Μουσουλμανικές γιορτές	Κεφ. 154, 'Αρθρο 97
13.	Δημόσια εξύβριση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 99

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

14.	Αντιφατικές μαρτυρικές καταθέσεις κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρο 113
15.	Ψευδείς πληροφορίες σε αστυνομικό	Κεφ. 154, 'Αρθρο 114
16.	Δημόσια Βλάβη	Κεφ. 154, 'Αρθρο 115
17.	Ψευδής όρκος / δήλωση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 117
18.	Συμβιβασμός κακουργημάτων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 123
19.	Συμβιβασμός ποινικών αγωγών	Κεφ. 154, 'Αρθρο 124
20.	Διαφημίσεις κλοπιμαίων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 125
21.	Απόδραση κρατουμένου	Κεφ. 154, 'Αρθρο 128

22.	Παραβίαση κατάσχεσης	Κεφ. 154, 'Αρθρο 131
23.	Παρακώλυση δικαστικών λειτουργιών	Κεφ. 154, 'Αρθρο 132
24.	Παραμέληση υπηρεσιακού καθήκοντος	Κεφ. 154, 'Αρθρο 134
25.	Απειθεία σε διατάξεις νόμων που επιβάλλουν καθήκον	Κεφ. 154, 'Αρθρο 136
26.	Απειθεία σε νόμιμες διαταγές	Κεφ. 154, 'Αρθρο 137
27.	Περιφρόνηση του Δικαστηρίου	Νόμος 14 του 1969, 'Αρθρο 44

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΛΑΠΟΥΝ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΓΕΝΙΚΑ

28.	Αδικήματα κατά της θρησκείας	Κεφ. 154, 'Αρθρα 138-142
29.	Καταστροφή ή ζημιά σε δημόσιες οικοδομές, μνημεία και δένδρα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 143
30.	Απαγωγή νεαρής γυναίκας κάτω των 16 χρόνων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 149
31.	'Ασεμνη επίθεση εναντίον γυναίκας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 151
31Α	'Ασεμνη επίθεση εναντίον γυναίκας	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(α)
32.	'Ασεμνη επίθεση εναντίον άντρα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 152
32Α	'Ασεμνη επίθεση εναντίον άντρα	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(β)
33.	Εκμετάλλευση πόρνων και επίμονη άγρα πελατών για ανήθικους σκοπούς	Κεφ. 154, 'Αρθρο 164
34.	Για κέρδη, παροχή συνδρομής κλπ στην πορνεία άλλης γυναίκας	Κεφ. 154, 'Αρθρο 165
35.	'Ασεμνη πράξη	Κεφ. 154, 'Αρθρο 176
36.	Ανήθικες προβολές	Κεφ. 154, 'Αρθρο 177
37.	Παραμέληση υποχρέωσης διατροφής γονέων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 182
38.	Παραμέληση της υποχρέωσης διατροφής υπηρετών ή μαθητευομένων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 184
39.	Κοινή οχληρία, οκνηρά και άτακτα πρόσωπα κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρα 186-193
40.	Λίβελος και δυσφήμιση	Κεφ. 154, 'Αρθρα 194-202
41.	Προσβολή μνήμης αποθανόντα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 202Α

ΜΕΡΟΣ IV
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

42.	Παράλειψη βοήθειας των αναγκαίων αγαθών για τη ζωή	Κεφ. 154, 'Αρθρο 235
43.	Απερίσκεπτες και αμελείς πράξεις	Κεφ. 154, 'Αρθρα 236-237
44.	Μεταφορά προσώπου με αμοιβή μέσα σε ανασφαλές ή σε βαρυφορτωμένο πλεούμενο σκάφος	Κεφ. 154, 'Αρθρο 240
45.	Κίνδυνος ή παρακώλυση σε δημόσια διάβαση ή σε ναυτιλιακή γραμμή	Κεφ. 154, 'Αρθρο 241
46.	Κοινή επίθεση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 242
46A	Κοινή επίθεση	Νόμος για τη βία στην οικογένεια 119(1)2000, 'Αρθρο 4(2)(ιβ)
47.	Επιθέσεις που προκαλούν πραγματική σωματική βλάβη	Κεφ. 154, 'Αρθρα 243, 244
47A	" " " " " "	Νόμος για τη βία στην Οικογ.
48.	Παράνομη καταναγκαστική εργασία	Κεφ. 154, 'Αρθρο 254

ΜΕΡΟΣ V
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

49.	Κλοπή περιουσίας αξίας μέχρι £250=	Κεφ. 154, 'Αρθρα 255, 262
50.	Ποδηλατοκλοπή, κλεπταποδοχή και παράνομη κατοχή ποδηλάτων	Κεφ. 154, 'Αρθρα 255, 262, 306, 309
51.	Κλοπή καρπών γεωργικής εσοδείας αξίας £250=	Κεφ. 154, 'Αρθρο 265
52.	Εγκληματική επέμβαση	Κεφ. 154, 'Αρθρα 280, 281
53.	'Ασκηση μαγείας ή μαντείας με αμοιβή ή κέρδος	Κεφ. 154, 'Αρθρο 304
54.	Εξασφάλιση εγγραφής κλπ με ψευδείς παραστάσεις και 'Εκδοση επιταγών χωρίς αντίκρυσμα	Κεφ. 154, 'Αρθρα 305, 305A
55.	Κλεπταποδοχή και παράνομη κατοχή περιουσίας αξίας μέχρι £250=	Κεφ. 154, 'Αρθρα 306, 309

ΜΕΡΟΣ VI
ΚΑΚΟΒΟΥΛΗ ΒΛΑΒΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

56.	Κακόβουλη βλάβη αξίας μέχρι £250=	Κεφ. 154, 'Αρθρο 324(1)
57.	Διάδοση μολυσματικής νόσου ζώων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 326
58.	Μετακίνηση ορόσημων με σκοπό καταδολίευση	Κεφ. 154, 'Αρθρο 327
59.	Εσκεμμένη ζημιά κλπ σε χωρομετρικά σημεία και ορόσημα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 328
60.	Ζημιά σε σιδηροδρομικά έργα κλπ	Κεφ. 154, 'Αρθρο 329

ΜΕΡΟΣ VII
ΑΠΟΠΕΙΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΩΜΟΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΡΑΞΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

61.	Παράλειψη αποτροπής κακουργήματος	Κεφ. 154, 'Αρθρο 369
62.	Διάφορα ποινικά αδικήματα	Κεφ. 154, 'Αρθρο 374
62A	Απόπειρα διάπραξης ποινικών αδικημάτων	Κεφ. 154, 'Αρθρο 367

ΜΕΡΟΣ VIII
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΛΛΩΝ ΝΟΜΩΝ

63.	Νόμος για Αρχαιότητες	Κεφ. 31
64.	Νόμος για συγκεντρώσεις και παρελάσεις	Κεφ. 32
65.	Νόμος για κινηματογραφικές ταινίες	Κεφ. 43
66.	Νόμος για προστασία των ζώων και για τις μεταδοτικές ασθένειες των ζώων	Κεφ. 45, 47
67.	Νόμος για σκύλους	Κεφ. 52
68.	Νόμος για εκρηκτικές ύλες	Κεφ. 54 (εκτός του 'Αρθρου 4(4))
69.	Νόμος για λαχεία	Κεφ. 74
70.	Νόμος για τύπο	Κεφ. 79
71.	Νόμος για εγγραφή των κατοίκων	Κεφ. 85
72.	Νόμος για εράνους στους δρόμους και από σπίτι σε σπίτι	Κεφ. 95
73.	Νόμος για Αλλοδαπούς και Μεταναστεύσεις	Κεφ. 105
74.	Νόμος για εγγραφή Λεσχών	Κεφ. 112
75.	Νόμος για πώληση οινοπνευματωδών ποτών	Κεφ. 144

76.	Νόμος για οίκους στοιχημάτων, κυβείας και για παρεμπόδιση της κυβείας	Κεφ. 151
77.	Νόμος για θανατικούς ανακριτές (αιφνίδιοι και αφύσικοι θάνατοι)	Κεφ. 153
78.	Νόμος για Ηλεκτρισμό	Κεφ. 170
79.	Νόμος για απασχόληση	Κεφ. 177, 178, 180
80.	Νόμος για βοηθούς καταστημάτων	Κεφ. 185
81.	Νόμος για θερινή μετασημβρινή ανάπαυση	Κεφ. 186
82.	Νόμος για έλεγχο συναλλάγματος	Κεφ. 199
83.	Νόμος για φαρμακευτική και δηλητήρια	Κεφ. 254
84.	Νόμος για πετρελαιοειδή	Κεφ. 272
85.	Νόμος για την Αστυνομία	Κεφ. 285
86.	Νόμος για Ταχυδρομεία	Κεφ. 303
87.	Νόμος για Τηλέγραφους	Κεφ. 305
88.	Νόμος για ασύρματη τηλεγραφία	Κεφ. 307
89.	Νόμος για εμπορεύματα και υπηρεσίες (κανονισμοί και έλεγχος)	Νόμος 32/62
90.	Νόμος για Εθνική Φρουρά	Νόμος 20/64
91.	Νόμος για Πολιτική Άμυνα	Νόμος 42/64
92.	Νόμος για Συντεχνίες	Νόμος 71/65
93.	Νόμος για έλεγχο ενοικιαγοράς κλπ	Νόμος 32/66
94.	Νόμος για γεωργικά φάρμακα	Νόμος 2/67
95.	Νόμος για φάρμακα (έλεγχος ποιότητας, προμήθειας και τιμών)	Νόμος 6/67
96.	Νόμος για Ασφαλιστικές Εταιρείες	Νόμος 27/67
97.	Νόμος για ξενοδοχεία κλπ	Νόμος 40/69
98.	Νόμος για πυροβόλα όπλα κλπ	Νόμος 38/74 (πλην των Άρθρων 3, 4, 5, 7(1)(α), 7(6)(α), 8 και 16)
99.	Νόμος για άγρια πτηνά	Νόμος 39/74
100.	Νόμος για ρύθμιση Μαρίνων	Νόμος 4/77
101.	Νόμος για εκλογή Μελών της Βουλής	Νόμος 72/79
102.	Νόμος για εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας	Νόμος 37/59

103.	Νόμος για την εγγραφή εκλογέων και εκλογικών καταλόγων	Νόμος 40/80 (Διοικητικές Διατάξεις 12/83)
104.	Νόμος για τη διασφάλιση της κοινής ησυχίας	Νόμος 91/68
105.	Ο Περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος	Νόμος 56/76, Άρθρο 14
106.	Νόμος για τη βία στους αθλητικούς χώρους	Νόμος 5(1)94 πλην των Άρθρων 10-17
107.	Ο Περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από ορισμένες Εγκληματικές πράξεις	Νόμος 61(1)96, Άρθρο 31(2), 58(2), 59
108.	Ο Περί Χρηματιστηρίου Αξιών Νόμος	Νόμος 1993-99, πλην του Άρθρου 67
109.	Ο Περί Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών	Νόμος 36(1)99, Άρθρα 17(3), 29(1)
110.	Διάφορα άλλα αδικήματα	

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΧΑΙΑ**

1. Πρόκληση θανάτου από αμέλεια	Κεφ. 154, Άρθρο 210
2. Εγκατάλειψη τόπου ατυχήματος χωρίς παροχή βοήθειας	Κεφ. 154, Άρθρο 235Α
3. Επικίνδυνες και αμελείς ενέργειες	Κεφ. 154, Άρθρο 236Α
4. Προστασία των Δημόσιων Δρόμων	Κεφ. 83
5. Υπερβολική ταχύτητα	Νόμος 86/72, Άρθρο 6
6. Αλόγιστη ή επικίνδυνη οδήγηση	Νόμος 86/72, Άρθρο 7
7. Αμελής οδήγηση	Νόμος 86/72, Άρθρο 8
8. Οδήγηση υπό την επήρεια ποτού / αλκοόλης	Νόμος 86/72, Άρθρο 9 και
Νόμος 174/86 Άρθρο 5
9. Οδήγηση υπό την επήρεια κόπωσης	Νόμος 86/72 Άρθρο 10
10. Οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος χωρίς τη συναίνεση του ιδιοκτήτη	Νόμος 86/72 Άρθρο 11
11. Εγκατάλειψη οχήματος σε επικίνδυνο σημείο	Νόμος 86/72 Άρθρο 14
12. Πλαστογραφία κλπ άδειας κλπ	Νόμος 86/72 Άρθρο 16
13. Αφαίρεση κλπ των διακριτικών σημείων μηχανοκίνητων οχημάτων	Νόμος 86/72 Άρθρο 17
14. Παροχή πληροφοριών σχετικά με μηχανοκίνητα οχήματα	Νόμος 86/72 Άρθρο 21
15. Άλλες παραβάσεις	Νόμος 86/72 Όλα τα
υπόλοιπα Άρθρα
16. Ο Περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (ασφάλιση ευθύνης έναντι τρίτου) Νόμος και Κανονισμοί	Νόμος 96(1)/2000,
Κ.Δ.Π. 187/2000

Κανονισμοί για Μηχανοκίνητα Οχήματα και Τροχαία Κ.Δ.Π. 66/1984

Μέρος II - Εγγραφή Οχημάτων

17. Εγγραφή Μηχανοκίνητων Οχημάτων	Καν. 4
18. Αλλαγή ιδιοκτησίας	Καν. 14
19. Εγγραφή Μηχανοκίνητων Οχημάτων Άλλες παραβάσεις	Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί
του Μέρους II των Κανονισμών

Μέρος III - Άδειες Μηχανοκινήτων Οχημάτων

20.	Άδεια κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων	Καν. 17
21.	Ανάρτηση και προσκόμιση άδειας μηχανοκινήτων οχημάτων	Καν. 23
22.	Άδειες μηχανοκινήτων οχημάτων
Άλλες παραβάσεις	Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί
του Μέρους III των Κανονισμών

Μέρος IV - Άδειες Οδηγών

23.	Οδήγηση χωρίς άδεια οδηγού	Καν. 26
24.	Άδεια μαθητευόμενου οδηγού	Καν. 30
25.	Άδειες οδηγών - Άλλες παραβάσεις	Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί
του Μέρους IV των
Κανονισμών

Μέρος V - Κατασκευή και Εξαρτήματα

26.	Πλάτος - Ύψος - Μήκος	Καν. 50 (2) (3) (4)
27.	Ελαστικά	Καν. 50 (5)
28.	Σειρήνες	Καν. 50 (7)
29.	Καθρέπτης	Καν. 50 (8)
30.	Φανάρια και Φώτα	Καν. 50 (10)
31.	Φώτα στάθμευσης και τρίγωνα κινδύνου	Καν. 50 (11)
32.	Σύστημα πέδησης	Καν. 50 (14)
33.	Προεξέχον ή επικίνδυνο φορτίο	Καν. 50 (16)
34.	Σιγαστήρας και θάλαμος διαστολής	Καν. 50 (17)
35.	Λειτουργία μηχανής (καυσαέρια)	Καν. 50 (18)
36.	Αλεξήμενο	Καν. 50 (20)
37.	Υαλοκαθαριστήρες	Καν. 50 (22)
38.	Μηχανισμός διεύθυνσης του οχήματος	Καν. 50 (24)
39.	Ελαφρύ φορτηγό χωρίς σχάρα	Καν. 2(1), Καν. 50 (27)
40.	Αριστεροτίμονα Οχήματα	Καν. 54
41.	Αλλαγή μηχανής	Καν. 55
42.	Μεταφορά υπεράριθμων επιβατών	Καν. 56
43.	Μεταφορά υπερβολικού φορτίου	Καν. 56 και Νόμος 81(1)/2000,
Άρθρο 28Α

44. Άλλες παραβάσεις κατασκευής και εξαρτημάτων Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί του Μέρους V των Κανονισμών

Μέρος VI - Οδήγηση

45. Υποχρεώσεις οδηγών	Καν. 58 (1) (α)(β)(γ)(δ)(ε)
46. Οδήγηση προς τα πίσω	Καν. 58 (1)(στ)
47. Παρακώλυση Τροχαίας	Καν. 58 (1)(ζ)
48. Σήματα από οδηγούς	Καν. 58 (1)(θ)
49. Μη συμμόρφωση προς τις οδηγίες και υποδείξεις της Αστυνομίας	Καν. 58 (1)(ι)(ιβ)
50. Μη συμμόρφωση προς σήμα τροχαίας ΑΛΤ	Καν. 58 (1)(ια)(ιγ)
51. Μη συμμόρφωση προς φωτεινούς σηματοδότες	Καν. 58 (1)(ια)(ιγ)
52. Μη συμμόρφωση προς σήμα μονοδρόμων	Καν. 58 (1)(ια)(ιγ)
53. Μη συμμόρφωση προς τα υπόλοιπα σήματα	Καν. 58 (1)(ια)(ιγ)
54. Παράνομο προσπέρασμα	Καν. 58 (1)(ιε), 2(β)(γ)(δ)(ε)
55. Είσοδος σε κύριο δρόμο	Καν. 58 (1)(ιστ)
56. Χρήση σειρήνων	Καν. 58 (1)(ιθ)
57. Οδήγηση σε στροφές και γωνίες	Καν. 58 (1)(κγ)
58. Παράλειψη παραχώρησης προτεραιότητας σε πεζούς στις διαβάσεις πεζών	Καν. 58 (1)(κε)
59. Μεταφορά αντανακλαστικών τριγώνων	Καν. 58 (1)(κστ)
60. Μη τήρηση της αριστερής πλευράς του δρόμου	Καν. 58 (2)(α)
61. Λωρίδες κυκλοφορίας	Καν. 58 (2)(α)(i)(ii)(iii)(iv)(v)
62. Κανσαέρια	Καν. 58 (3)(α)(β)
63. Στάθμευση σε πεζοδρόμια	Καν. 58 (4)
64. Επιβάτες μοτοσικλετών	Καν. 59 (1), (2)
65. Χρησιμοποίηση προστατευτικού κράνους από οδηγούς και επιβάτες μοτοσικλετών	Καν. 59 (3)
66. Ανηθικότητα σε οχήματα δημόσιας χρήσης	Καν. 60
67. Αναφορά οδικού δυστυχήματος	Καν. 61
68. Άλλες παραβάσεις οδήγησης	Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί του Μέρους VI των Κανονισμών

Μέρος VII - Συμπεριφορά επιβατών και άλλων προσώπων

σχετικά με μηχανοκίνητα οχήματα

69. Υποχρεώσεις επιβατών	Καν. 62 (α)(β)(γ)(δ)(ε)
70. Υποχρεώσεις άλλων προσώπων	Καν. 63 (α)(β)(γ)

Μέρος VIII - Μετακίνηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων

71. Μετακίνηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων από την Αστυνομία	Καν. 64

Μέρος IX - Επιθεώρηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων

72. Οδήγηση οχήματος που δεν επιθεωρήθηκε	Καν. 65 (4)
73. Επιθεώρηση μηχανοκίνητων οχημάτων - Άλλες παραβάσεις	Όλοι οι υπόλοιποι Κανονισμοί του Μέρους IX των Κανονισμών

Μέρος X - Διάφορες Διατάξεις

74. Μητρώα για οχήματα δημόσιας χρήσης	Καν. 67
75. Ρυμουλκούμενα οχήματα	Καν. 68

Δημοτικοί Κανονισμοί - Μηχανοκίνητα Οχήματα

76. Οδήγηση προς τα πίσω	Ίδια με τους Κανονισμούς για μηχανοκίνητα οχήματα Αύξων Αρ. 46
77. Σήματα από οδηγούς	Αύξων Αρ. 48
78. Μη συμμόρφωση προς τις Αστυνομικές οδηγίες και υποδείξεις	Αύξων Αρ. 49
79. Μη συμμόρφωση προς το σήμα ΑΛΤ	Αύξων Αρ. 50
80. Μη συμμόρφωση προς Φωτεινούς σηματοδότες	Αύξων Αρ. 51
81. Μη συμμόρφωση προς σήμα μονοδρόμου	Αύξων Αρ. 52
82. Μη συμμόρφωση προς τα υπόλοιπα σήματα τροχαίας	Αύξων Αρ. 53
83. Παρακάλυψη τροχαίας από μηχανοκίνητο όχημα	Αύξων Αρ. 47
84. Παράνομο προσπέρασμα	Αύξων Αρ. 54
85. Είσοδος σε κύριο δρόμο	Αύξων Αρ. 55
86. Οδήγηση σε στροφές και γωνίες	Αύξων Αρ. 57

87. Παράλειψη παραχώρησης προτεραιότητας σε πεζούς στις διαβάσεις πεζών	Αύξων Αρ. 58
88. Σειρήνες μηχανοκίνητων οχημάτων	Δημοτικοί Κανονισμοί
89. Παράλειψη χρήσης φώτων	Δημοτικοί Κανονισμοί
90. Εκτυφλωτικά φώτα	Δημοτικοί Κανονισμοί
91. Διάφορες άλλες παραβάσεις με μηχανοκίνητα οχήματα	Δημοτικοί Κανονισμοί

Δημοτικοί Κανονισμοί - Ποδήλατα

92. Οδήγηση σε μονόδρομο	Δημοτικοί Κανονισμοί
93. Παράβαση φωτεινών σηματοδοτών	Δημοτικοί Κανονισμοί
94. Παράβαση σήματος ΑΛΤ	Δημοτικοί Κανονισμοί
95. Φώτα ποδηλάτων	Δημοτικοί Κανονισμοί
-
96. Παράνομη στάθμευση	Δημοτικοί Κανονισμοί
97. Άλλες παραβάσεις	Δημοτικοί Κανονισμοί

Δημοτικοί Κανονισμοί - Κάρα και άμαξες

98. Όλες οι παραβάσεις	Δημοτικοί Κανονισμοί

Δημοτικοί Κανονισμοί - Πεζοί

99. Παρακώλυση κυκλοφορίας από πεζούς	Δημοτικοί Κανονισμοί
100. Άλλες παραβάσεις πεζών	Δημοτικοί Κανονισμοί

Διάφορες Παραβάσεις Τροχαίας

101. Διάφορες Παραβάσεις για τη ρύθμιση τροχαίας	Νόμος 9/82 και Κανονισμοί
102. Παρακώλυση τροχαίας με υλικά, φορτία και αντικείμενα	Κεφ. 154, Άρθρο 374(α)(γ)
103. Νόμος για εκπαιδευτές οδηγών	Νόμος 112/68
104. Κανονισμοί για εκπαιδευτές οδηγών	Κ.Δ.Π. 189/72 Οδική ασφάλεια, ζώνες κλπ
105. Ζώνες ασφαλείας	Νόμος 174/86
106. Διάταγμα Αρχηγού Αστυνομίας	Κεφ. 285, Άρθρο 23
107. Επαγγελματική άδεια οδηγού	Νόμος 225/89 και Κ.Δ.Π. 53/91
108. Ρύθμιση και έλεγχος της λειτουργίας γραφείων ενοικίασης μηχαν. δικύκλων / τρικύκλων	Νόμος 191/91 και Κ.Δ.Π. 18/95

109. Ώρες εργασίας οδηγών	Κ.Δ.Π. 14/89
110. Ρύπανση Δημοσίων δρόμων και Δημοσίων χώρων	Νόμος 19(1)(9) και Καν. 131/98
111. Σειρήνες οχημάτων	Κεφ. 331
112. Κάπνισμα εντός οχημάτων δημόσιας χρήσης	Νόμος 51/80, Άρθρο 10,
Κανονισμός 152/88(4)
113. Καθήκον για ασφαλή φύλαξη Μηχανοκίνητου Οχήματος	Νόμος 80(1)/2000, Άρθρο 14Α
114. Επιβολή βαθμών ποινής *	Νόμος 80(1)/2000, Άρθρο 20Α
115. Επίδειξη, Δοκιμή Μηχανοκίνητου Οχήματος	Νόμος 56(1)/2000

* Ο Νόμος με Α/Α 114, Επιβολή βαθμών ποινής, Νόμος 80(1)/2000, Άρθρο 20Α, θα τεθεί σε ισχύ από 1/1/2001

Συμβουλευτική Επιτροπή
για την Πρόληψη και Καταπολέμηση
της Βίας στην Οικογένεια

Advisory Committee
for the Prevention and Handling
of Violence in the Family

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

**Ο ΠΕΡΙ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΟΜΟΣ
Ν.119(Ι)/2000**

28 JUL 2000

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 3420, 21.7.2000

1354

N. 119(I)/2000

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι – Εισαγωγικές διατάξεις

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Ερμηνεία

ΜΕΡΟΣ ΙΙ – Έννοια Βίας

3. Έννοια της βίας και πεδίο εφαρμογής της
4. Άκρως σοβαρή βία
5. Βιασμός συζύγου από σύζυγο

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Οικογενειακοί Σύμβουλοι, Συμβουλευτικές Επιτροπές
και Πολυθεματικές Ομάδες

6. Διορισμός Οικογενειακού Συμβούλου
7. Συμβουλευτική Επιτροπή
8. Πολυθεματική Ομάδα

ΜΕΡΟΣ ΙV – Καταθέσεις μαρτύρων και θύματος

9. Λήψη κατάθεσης από αστυνομικό του ίδιου φύλου
10. Οπτικογραφημένες καταθέσεις
11. Κανόνες λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης
12. Εξουσία του Δικαστηρίου να μην επιτρέπει την παρουσίαση μέρους της κατάθεσης
13. Κύρια εξέταση με άδεια δικαστηρίου
14. Άμεση καταγγελία αποδεκτή ως μαρτυρία

ΜΕΡΟΣ V – Εκδίκαση υποθέσεων και μαρτυρία

15. Ταχεία εκδίκαση
16. Ενισχυτική μαρτυρία
17. Κατάθεση ψυχιάτρου ή ψυχολόγου
18. Αποτροπή εκφοβισμού
19. Έλεγχος αντεξέτασης
20. Εξαναγκασσιμότητα συζύγων

ΜΕΡΟΣ VI – Διατάγματα και μεταχείριση κατήγορουμένου

21. Διάταγμα απομάκρυνσης ανήλικου
22. Προσωρινό διάταγμα αποκλεισμού υπόπτου ή απομάκρυνσης θύματος
23. Διάταγμα αποκλεισμού
24. Συμπληρωματικές διατάξεις σε σχέση με το άρθρο 23
25. Κηδεμονία ή αναστολή φυλάκισης με ειδικούς όρους

ΜΕΡΟΣ VII – Ταμείο

26. Ίδρυση Ταμείου
27. Διαχείριση ταμείου
28. Επενδύσεις

- 29. Κανονισμοί
- 30. Έλεγχος λογαριασμών

ΜΕΡΟΣ VIII – Στέγη Προστασίας και Αδικήματα

- 31. Στέγη προστασίας, ίδρυση και λειτουργία
- 32. Παρενόχληση θύματος και άλλου προσώπου
- 33. Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15
- 34. Απαγόρευση αποκάλυψης ταυτότητας θύματος
- 35. Απαγόρευση παράδοσης, παραλαβής ή δημοσίευσης αντιγράφων καταθέσεων σε ή από τρίτους

ΜΕΡΟΣ IX – Ποικίλες Διατάξεις

- 36. Προϋπολογισμοί
- 37. Ετήσια Έκθεση
- 38. Κανονισμοί
- 39. Διαδικαστικοί Κανονισμοί
- 40. Κατάργηση

Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 119(I) του 2000

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι — Εισαγωγικές Διατάξεις

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος του 2000.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

"ανήλικο πρόσωπο" σημαίνει πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του·

"αρμόδιο πρόσωπο" σημαίνει για σκοπούς του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου οποιοδήποτε αστυνομικό, οικογενειακό σύμβουλο ή λειτουργό ευημερίας·

"βία" σημαίνει τη βία όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του παρόντος Νόμου·

"δακτυλογράφηση" περιλαμβάνει και εκτύπωση με οποιοδήποτε τρόπο·

"δήλωση" περιλαμβάνει οποιαδήποτε εξιστόρηση γεγονότων που έγινε είτε με λέξεις είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο·

"Δικαστήριο" σημαίνει Πρόεδρο Επαρχιακού Δικαστηρίου ή Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή ή Επαρχιακό Δικαστή·

"Επιτροπή" σημαίνει τη Συμβουλευτική Επιτροπή που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου·

"θεραπευτική αγωγή αυτοελέγχου" σημαίνει τη θεραπευτική αγωγή που αναφέρεται στο άρθρο 25 του παρόντος Νόμου·

"κατάθεση" περιλαμβάνει και συνέντευξη·

"μέλη της οικογένειας" σημαίνει—

(α) άντρα και γυναίκα που—

(i) έχουν συνάψει νόμιμο γάμο ανεξάρτητα αν ο γάμος υφίσταται ή όχι, ή

(ii) συζούν ή συζούσαν ως αντρόγυνο·

(β) γονείς των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο (α)·

(γ) τέκνα των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο (α) ανεξάρτητα αν αυτά είναι φυσικά ή υιοθετημένα τέκνα του ενός ή και των δύο εν λόγω προσώπων καθώς και τα εγγόνια των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο (α)·

(δ) κάθε ανήλικο πρόσωπο το οποίο διαμένει με οποιοδήποτε από τα πιο πάνω πρόσωπα·

"οπτικογράφηση" σημαίνει την καταγραφή με οποιαδήποτε συσκευή σε κινούμενες εικόνες αντικειμένων, γεγονότων, οργανισμών και προσώπων

είτε αυτά ομιλούν ή κινούνται είτε όχι που μπορούν να αναπαράχθουν και παρουσιαστούν με τη χρήση οποιουδήποτε τεχνικού μέσου·

"οικογενειακή κατοικία" σημαίνει το μέρος όπου το θύμα της βίας έχει τη συνήθη διαμονή του, ανεξάρτητα από το σε ποιον από τους δύο συζύγους ή άλλους ενοίκους αυτή ανήκει ή ανεξάρτητα από τα ποσοστά ιδιοκτησίας·

"Οικογενειακός Σύμβουλος" σημαίνει τον Οικογενειακό Σύμβουλο που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 6 του παρόντος Νόμου·

"Υπουργός" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

"Ψυχίατρος" σημαίνει εγγεγραμμένο γιατρό δυνάμει του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου, αναγνωρισμένο ως κατέχοντα την ειδικότητα της ψυχιατρικής δυνάμει των περί Ιατρών (Ειδικά Προσόντα) Κανονισμών·

Κεφ. 250.
30 του 1959
30 του 1961
53 του 1961
79 του 1968
114 του 1968
14 του 1974
18 του 1979
72 του 1991
112(Ι) του 1996.
Επίσημη
Εφημερίδα.
Παράρτημα
Τρίτο (Ι):
11. 4. 1986
3. 3. 1988
27. 7. 1990
17. 4. 1991
27.5. 1994.
68(Ι) του 1995
104(Ι) του 1996
17(Ι) του 1999.

"Ψυχολόγος" σημαίνει εγγεγραμμένο επαγγελματία ψυχολόγο δυνάμει του περί Εγγραφής Επαγγελματιών Ψυχολόγων Νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ — Έννοια Βίας

3.—(1) Βία, για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, σημαίνει οποιαδήποτε παράνομη πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά με την οποία προκαλείται άμεσα σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας από άλλο μέλος της οικογένειας και περιλαμβάνει και τη βία που ασκείται με σκοπό την επίτευξη σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος, καθώς επίσης και τον περιορισμό της ελευθερίας του.

Έννοια της
βίας και πεδίο
εφαρμογής της.

(2) Ανεξάρτητα από την ερμηνεία του όρου "βία" με βάση το εδάφιο (1) στην πιο πάνω έννοια εμπίπτουν και τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 4(2) και 5 του παρόντος Νόμου ως επίσης και το αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 147 του Ποινικού Κώδικα.

Κεφ. 154.
3 του 1962
43 του 1963
41 του 1964
69 του 1964
70 του 1965
5 του 1967
58 του 1967
44 του 1972
92 του 1972
29 του 1973
59 του 1974
3 του 1975
13 του 1979
10 του 1981
46 του 1982

86 του 1983
186 του 1986
111 του 1989
236 του 1991
6(1) του 1994
3(1) του 1996
99(1) του 1996
36(1) του 1997
40(1) του 1998
45(1) του 1998
15(1) του 1999
37(1) του 1999
38(1) του 1999
129(1) του 1999
30(1) του 2000
43(1) του 2000
77(1) του 2000.

(3) Πράξη ή συμπεριφορά η οποία συνιστά βία, με βάση τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου αυτού, ή αδίκημα, με βάση τα άρθρα 174, 175 και 177 του Ποινικού Κώδικα όταν διαπράττεται στην παρουσία ανήλικου μέλους της οικογένειας, θεωρείται βία η οποία ασκείται εναντίον του εν λόγω ανήλικου εφόσον δύναται να προκαλέσει σ' αυτό ψυχική βλάβη. Η εν λόγω πράξη ή συμπεριφορά συνιστά αδίκημα τιμωρούμενο με βάση το εδάφιο (4) του άρθρου αυτού.

(4) Οποιοσδήποτε ασκεί βία με βάση το εδάφιο (1) διαπράττει αδίκημα δυνάμει του Νόμου αυτού, που τιμωρείται, εκτός από την περίπτωση της κοινής επίθεσης που τιμωρείται με δύο χρόνια φυλάκιση και στην περίπτωση που σε άλλο ή στον παρόντα Νόμο προβλέπεται αυστηρότερη ποινή, με ποινή φυλάκισης μέχρι πέντε χρόνια ή με χρηματική ποινή μέχρι τρεις χιλιάδες λίρες ή και με τις δύο ποινές.

Αρκώς
σοβαρή βία.

4.—(1) Όταν τα αδικήματα που αναφέρονται στην πρώτη στήλη του πιο κάτω εδαφίου (2) διαπράττονται από ένα μέλος της οικογένειας σε βάρος άλλου μέλους, αυτά θεωρούνται, για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, αυξημένης σοβαρότητας και το Δικαστήριο, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατηγορία βασίζεται στα άρθρα του Ποινικού Κώδικα που αναφέρονται στη δεύτερη στήλη του εδαφίου (2) δύναται να επιβάλει τις αυξημένες ποινές που προβλέπονται στην τρίτη στήλη του ίδιου εδαφίου αντί τις ποινές που προβλέπονται στα εν λόγω άρθρα του Ποινικού Κώδικα.

(2) Τα αδικήματα στα οποία αναφέρεται το εδάφιο (1) είναι τα εξής:

Αδικήματα	Άρθρο	Ποινή
(α) Άσεμνη επίθεση εναντίον γυναίκας.	151	Η φυλάκιση αυξάνεται από δύο σε πέντε χρόνια.
(β) Άσεμνη επίθεση εναντίον άντρα.	152	Η φυλάκιση αυξάνεται από δύο σε πέντε χρόνια.
(γ) Διαφθορά νεαρής γυναίκας ηλικίας κάτω των δεκατριών χρόνων.	153(1)	Ισόβια φυλάκιση (η ποινή παραμένει ως έχει).
(δ) Απόπειρα διαφθοράς νεαρής γυναίκας ηλικίας κάτω των δεκατριών χρόνων.	153(2)	Η φυλάκιση αυξάνεται από τρία σε επτά χρόνια.
(ε) Διαφθορά νεαρής γυναίκας ηλικίας δεκατριών χρόνων μέχρι δεκαέξι.	154	Η φυλάκιση αυξάνεται από δύο σε δέκα χρόνια.
(στ) Διαφθορά γυναίκας ηλικίας ή με μειωμένο νοητικό.	155	Η φυλάκιση αυξάνεται από δύο σε δώδεκα χρόνια.

Αδικήματα	Άρθρο	Ποινή
(ζ) Συνουσία μεταξύ αργένων.	171	Η φυλάκιση αυξάνεται από πέντε σε δέκα χρόνια.
(η) Συνουσία διά βίας.	172	Η φυλάκιση αυξάνεται από δεκατέσσερα χρόνια σε ισόβια φυλάκιση.
(θ) Απόπειρες.	173(2)	Η φυλάκιση αυξάνεται από επτά σε δέκα χρόνια.
(ι) Βαριά σωματική βλάβη.	231	Η φυλάκιση αυξάνεται από επτά σε δέκα χρόνια ή επιβάλλεται η προβλεπόμενη χρηματική ποινή ή και οι δύο ποινές.
(ια) Τραυματισμός και ανάλογες πράξεις.	234	Η φυλάκιση αυξάνεται από τρία σε πέντε χρόνια.
(ιβ) Κοινή επίθεση.	242	Η φυλάκιση αυξάνεται από ένα σε δύο χρόνια ή επιβάλλεται η προβλεπόμενη χρηματική ποινή ή και οι δύο ποινές.

5. Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου, τα αδικήματα του βιασμού, σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 145 του Ποινικού Κώδικα, και της απόπειρας βιασμού, σύμφωνα με το άρθρο 146 του ίδιου Κώδικα, δύναται να θεωρηθεί ότι έχουν διαπραχθεί από σύζυγο εναντίον συζύγου, αν, με βάση τα γεγονότα της υπόθεσης, θα στοιχειοθετούνταν τα αδικήματα αυτά, σε περίπτωση που ο δράστης και το θύμα δεν ήταν συζευγμένοι, και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Βιασμός
σύζυγου
από σύζυγο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Οικογενειακοί Σύμβουλοι, Συμβουλευτικές Επιτροπές και Πολυθεματικές Ομάδες

6.—(1) Ο Υπουργός διορίζει κατάλληλα πρόσωπα για να εκτελούν καθήκοντα Οικογενειακού Συμβούλου με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου αυτού.

Διορισμός
Οικογενειακού
Συμβούλου.

(2) Ο Οικογενειακός Σύμβουλος ασκεί τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- (α) Δέχεται παράπονα σχετικά με πιθανή άσκηση βίας και διεξάγει τις αναγκαίες έρευνες·
- (β) συμβουλευει, καθοδηγεί και μεσολαβεί για την απάμβλυνση προβλημάτων της οικογένειας που πιθανόν να οδήγησαν ή δυνατό να οδηγήσουν στην άσκηση βίας·
- (γ) προβαίνει σε διευθετήσεις για την άμεση ιατρική εξέταση του παραπενομένου·
- (δ) προβαίνει σε καταγγελία στην Αστυνομία για τη διερεύνηση τυχόν διάπραξης ποινικού αδικήματος·
- (ε) διεξάγει κατόπιν οδηγιών του Δικαστηρίου έρευνες σχετικά με την οικονομική κατάσταση της οικογένειας γενικά και του δράστη ειδικά στην περίπτωση που ενδέχεται να εκδοθεί διάταγμα αποκλεισμού·
- (στ) διεξάγει έρευνες και προβαίνει σε διευθετήσεις σχετικά με τη διαμονή του κατηγορούμενου ή της οικογένειάς του σε περίπτωση έκδοσης διατάγματος αποκλεισμού·

(ζ) προβαίνει άμεσα σε όλες τις απαραίτητες διευθετήσεις για ιατρική ή άλλη εξέταση παιδιού αναφορικά με το οποίο υπάρχει εύλογη υπόνοια κακοποίησής του από μέλος της οικογένειας ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο·

(η) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα που ο Υπουργός αναθέτει σε αυτόν.

(3) Ο Οικογενειακός Σύμβουλος, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του δύναται να ζητήσει τη βοήθεια οποιουδήποτε κρατικού λειτουργού, της αστυνομίας και οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου προσώπου.

Κεφ. 155.

93 του 1972

2 του 1975

12 του 1975

41 του 1978

162 του 1989

142 του 1991

9 του 1992

10(1) του 1996

89(1) του 1997

54(1) του 1998

96(1) του 1998.

(4) Ο Οικογενειακός Σύμβουλος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού ενεργεί, μετά από γραπτή έγκριση του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και εφαρμόζει στην ίδια έκταση και με τον ίδιο τρόπο τις διατάξεις των εδαφίων (2), (3) και (4) του ίδιου άρθρου.

(5) Σε περίπτωση πληροφορίας ή καταγγελίας για διάπραξη αδικήματος βίας σε βάρος ανήλικου προσώπου, ο Οικογενειακός Σύμβουλος δύναται, αν το κρίνει σκόπιμο ανάλογα με τη σοβαρότητα της καταγγελίας ή πληροφορίας, να ζητήσει τις απόψεις, τη συμβουλή και τη γνωμάτευση της πολυθεματικής ομάδας η οποία ορίζεται δυνάμει του άρθρου 8 του Νόμου αυτού για τον καλύτερο χειρισμό της υπόθεσης και να αναφέρει το γεγονός στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

(6) Ο Οικογενειακός Σύμβουλος ασκεί τις εξουσίες που του παρέχει η παράγραφος (ζ) του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού αφού εξασφαλίσει τη συγκατάθεση προσώπου που έχει τη γονική μέριμνα για το εν λόγω ανήλικο πρόσωπο και αναφέρει ακολούθως την περίπτωση στην αστυνομία. Η συγκατάθεση του προσώπου που έχει τη γονική μέριμνα για το ανήλικο δεν είναι αναγκαία σε περίπτωση όπου κατά την άποψη του Οικογενειακού Συμβούλου υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο ανήλικος κακοποιήθηκε από το πρόσωπο που έχει τη γονική μέριμνα, νοούμενου ότι πληροφορείται γραπτώς για το γεγονός αυτό ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας πριν από την ιατρική εξέταση του ανήλικου ή αν αυτό είναι εφικτό αμέσως μετά την εξέταση στην πρώτη δεδομένη ευκαιρία και σε καμιά περίπτωση όχι αργότερα των τριών ημερών από την εξέταση.

Κεφ. 352.

83(1) του 1999.

(7)(α) Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δύναται να ασκήσει τις εξουσίες που του παρέχει το άρθρο 4 και άλλα σχετικά άρθρα του περί Παιδιών Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου ήθελε αντικαταστήσει αυτόν στις περιπτώσεις όπου συντρέχουν οι λόγοι για άσκηση των εξουσιών που παρέχει η παράγραφος (ζ) του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού στον Οικογενειακό Σύμβουλο.

(β) Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δύναται εφόσον ο Οικογενειακός Σύμβουλος αδυνατεί ή αρνείται να ασκήσει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο εδάφιο (4) ανωτέρω ή εφόσον κρίνει σκόπιμο σταθμίζοντας τη σοβαρότητα της περίπτωσης να ενεργήσει ο ίδιος δυνάμει του εν λόγω εδαφίου αντί ο Οικογενειακός Σύμβουλος, να τις ασκήσει ο ίδιος ή να τις αναθέσει σε άλλο έμπειρο λειτουργό του Τμήματός του.

7.—(1) Συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια. Συμβουλευτική
Επιτροπή.

Ειδικότερα η Επιτροπή—

- (α) Παρακολουθεί το πρόβλημα της βίας στην οικογένεια στην Κύπρο·
- (β) προβαίνει στην ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού και των επαγγελματιών με διάφορα μέσα, περιλαμβανομένων ειδικών συνεδριών, επιμορφωτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων·
- (γ) προωθεί επιστημονικές έρευνες σχετικά με τη βία στην οικογένεια·
- (δ) προωθεί τις υπηρεσίες για την αντιμετώπιση όλων των πτυχών του προβλήματος της βίας στην οικογένεια·
- (ε) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των σχετικών υπηρεσιών που λειτουργούν, καθώς και την εφαρμογή και τήρηση της σχετικής νομοθεσίας.

(2) Η Επιτροπή απαρτίζεται από άτομα τα οποία διορίζονται υπό την προσωπική τους ιδιότητα από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχουν γνώση και πείρα του θέματος. Οι διορισμοί γίνονται από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Τα μέλη δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα δέκα.

Τα άτομα που διορίζονται από το δημόσιο τομέα επιλέγονται από τα Υπουργεία και από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο εδάφιο (4) του άρθρου αυτού και τα άτομα που διορίζονται από τον ιδιωτικό τομέα επιλέγονται από μέλη των συνδέσμων ή οργανώσεων εμπλεκόμενων στην πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια σε ίση αναλογία.

(3) Ένα μέλος της Επιτροπής διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο πρόεδρος και έχει την ευθύνη να συγκαλεί συσκέψεις και να προεδρεύει των συσκέψεων και ένα άλλο μέλος ορίζεται αντικαταστάτης του προέδρου σε περίπτωση απουσίας του.

(4) Τα Υπουργεία και οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου αυτού είναι—

- Το Υπουργείο Υγείας·
- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως·
- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος)·
- Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·
- Η Νομική Υπηρεσία·
- Η Αστυνομία.

(5) Η Επιτροπή δύναται να προσλάβει γραμματειακό προσωπικό και να έχει Γραφείο.

(6) Η Επιτροπή ρυθμίζει με εσωτερικούς κανονισμούς θέματα διαδικασίας που την αφορούν.

8.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται να συστήσει πολυθεματική ή πολυθεματικές ομάδες με μέλη πρόσωπα τα οποία κατέχουν τα αναγκαία προσόντα και την αναγκαία πείρα για την παροχή συμβουλών, απόψεων, γνωματεύσεων, καθώς και κάθε άλλης βοήθειας, αναφορικά με την καλύτερη μεταχείριση ανηλίκων ή άλλων προσώπων τα οποία είναι θύματα βίας. Πολυθεματική
Ομάδα.

(2) Τα μέλη της πολυθεματικής ομάδας ορίζονται από κατάλογο προσώπων τον οποίο ετοιμάζει και υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο ο Υπουργός·

Νοείται ότι τα μέλη της ομάδας που θα επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν ανήλικα πρόσωπα θύματα βίας πρέπει να έχουν τις πιο κάτω ειδικότητες:

- Παιδοψυχιάτρου·
- Παιδιάτρου·
- Κλινικού Ψυχολόγου·
- Κοινωνιολόγου Λειτουργού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπεύθυνου για θέματα παιδιού:

Νοείται περαιτέρω ότι ο Υπουργός θα έχει το δικαίωμα να περιλάβει στην ομάδα οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει τέτοια άλλα προσόντα, που ο Υπουργός κρίνει ότι είναι απαραίτητα.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να περιλάβει στη γνωστοποίηση με την οποία ορίζεται η πολυθεματική ομάδα ή σε μεταγενέστερη γνωστοποίησή του κανονισμούς για την καλύτερη λειτουργία της ομάδας.

ΜΕΡΟΣ IV — Καταθέσεις μαρτύρων και θύματος

Λήψη κατάθε-
σης από αστυ-
νομικό του
ίδιου φύλου.

9. Στις περιπτώσεις όπου η καταγγελία γίνεται σε αστυνομικό σταθμό η κατάθεση του θύματος λαμβάνεται από αστυνομικό του ίδιου φύλου.

Οπτικογρα-
φημένες
καταθέσεις.

10.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου, κατά την εκδίκαση αδικημάτων βίας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος ή άλλου νόμου, δύναται με άδεια του δικαστηρίου, να προσαχθεί ως μαρτυρία οπτικογραφημένη κατάθεση η οποία δόθηκε σε αρμόδιο πρόσωπο από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο είναι θύμα βίας ή μάρτυρας διάπραξης αδικήματος κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Για την εφαρμογή των διατάξεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου ισχύουν οι πιο κάτω προϋποθέσεις και περιορισμοί:

(α) Η οπτικογράφηση θα πρέπει να αφορά την υπό εκδίκαση υπόθεση·

(β) Δεν παρέχεται άδεια για προσαγωγή οπτικογραφημένης κατάθεσης—

(i) αν το πρόσωπο η κατάθεση του οποίου οπτικογραφήθηκε δεν είναι δυνατό να εμφανιστεί στο δικαστήριο για αντεξέταση (αν τούτο ζητηθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου)·

(ii) αν δεν τηρήθηκαν οι κανόνες λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης που αναφέρονται στο άρθρο 11 του παρόντος Νόμου·

(iii) αν το δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά της υπόθεσης κρίνει ότι το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης απαιτεί όπως δε γίνει αποδεκτή η οπτικογραφημένη κατάθεση·

(γ) παρουσιάζεται μαζί με την οπτικογραφημένη κατάθεση απομαγνητοφωνημένη και δακτυλογραφημένη η ηχητική ζώνη (sound track) της οπτικοταινίας στην οποία καταγράφηκε η κατάθεση.

(3) Οποιαδήποτε δήλωση που περιέχεται σε οπτικογραφημένη κατάθεση η οποία γίνεται αποδεκτή ως μαρτυρία δυνάμει του άρθρου αυτού θεωρείται ως άμεση προφορική μαρτυρία του προσώπου που κάμνει τη δήλωση και κατά συνέπεια—

(α) Γίνεται αποδεκτή ως μαρτυρία οποιουδήποτε γεγονότος το οποίο θα ήταν αποδεκτό σε περίπτωση άμεσης προφορικής μαρτυρίας.

(β) Καμιά τέτοια δήλωση δε δύναται να χρησιμοποιηθεί ως ενισχυτική μαρτυρία άλλης μαρτυρίας του ίδιου μάρτυρα.

(4) Η εφαρμογή των διατάξεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζει την εξουσία του Δικαστηρίου να αποκλείσει οποιαδήποτε αποδεκτή μαρτυρία αν κρίνει ότι τούτο εξυπηρετεί το συμφέρον της δικαιοσύνης.

11. Οι κανόνες λήψης οπτικογραφημένης κατάθεσης είναι οι ακόλουθοι:

Κανόνες
λήψης οπτι-
κογραφημένης
κατάθεσης.

- (α) Αναφέρεται ή αναγράφεται πριν από την έναρξη της κατάθεσης το όνομα, διεύθυνση, επάγγελμα και ιδιότητα του προσώπου που παίρνει την κατάθεση καθώς επίσης και του προσώπου που χειρίζεται τη συσκευή οπτικογράφησης (video camera).
- (β) αναφέρεται ή αναγράφεται ο τόπος, ημερομηνία και ώρα έναρξης λήψης της κατάθεσης καθώς επίσης και η ώρα που έληξε η κατάθεση.
- (γ) αναφέρεται ή αναγράφεται το όνομα, διεύθυνση, επάγγελμα και άλλα στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο που δίδει την κατάθεση.
- (δ) καταγράφεται δήλωση του προσώπου που λαμβάνει την κατάθεση προς το πρόσωπο που δίνει την κατάθεση ότι αυτή θα οπτικογραφηθεί και ότι δυνατό να παρουσιαστεί στο Δικαστήριο ως μαρτυρία και δήλωση του προσώπου που δίνει την κατάθεση ότι συμφωνεί με τη λήψη της οπτικογραφημένης κατάθεσης. Περαιτέρω, η δήλωση αυτή καταγράφεται και υπογράφεται από το πρόσωπο που δίνει την κατάθεση με σχετική βεβαίωση από το πρόσωπο που λαμβάνει την κατάθεση. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση ανήλικου προσώπου που δε συνοδεύεται από το πρόσωπο που έχει τη γονική του μέριμνα ή από λειτουργό ευημερίας ή οικογενειακό σύμβουλο. Στην περίπτωση που συνοδεύεται από κάποιον από τα πιο πάνω πρόσωπα, τη συγκατάθεση τη δίνει το πρόσωπο αυτό.
- (ε) αντίγραφο της μαγνητογραφημένης κατάθεσης δίνεται στο πρόσωπο που καταθέτει ή στην περίπτωση που το πρόσωπο που καταθέτει είναι ανήλικο στο πρόσωπο που έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για σκοπούς της παραγράφου (δ).

12.—(1) Το Δικαστήριο κατά την εξέταση αίτησης για παρουσίαση οπτικογραφημένης κατάθεσης δύναται, αν κατά τη γνώμη του το συμφέρον της δικαιοσύνης αυτό απαιτεί, να διατάξει όπως ορισμένα μέρη της οπτικογράφησης μην παρουσιαστούν ως μαρτυρία. Το Δικαστήριο κατά την άσκηση της διακριτικής του αυτής ευχέρειας λαμβάνει υπόψη του την πιθανή βλάβη που δυνατό να γίνει στον κατηγορούμενο ή σε οποιοδήποτε κατηγορούμενο αν οι κατηγορούμενοι είναι πέραν του ενός και κατά πόσο αυτή είναι υπέρτερη από την ωφελιμότητα παρουσίασης της οπτικογραφημένης κατάθεσης ή μέρους αυτής. Επίσης το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τυχόν πιέσεις που ασκούνται στο μάρτυρα με σκοπό να τον εξαναγκάσουν να μην παρουσιαστεί και καταθέσει στο Δικαστήριο.

Εξουσία του
Δικαστηρίου
να μην επιτρέ-
πει την παρου-
σίαση μέρους
της κατάθεσης.

(2) Το Δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως μέρη της οπτικογραφημένης κατάθεσης ή της δακτυλογραφημένης απομαγνητοφώνησης ηχητικής ζώνης της οπτικοταινίας διαγραφούν αν ήθελε κρίνει ότι αυτά δε συνιστούν αποδεκτή μαρτυρία ή αν κρίνει τούτο σκόπιμο κατά την άσκηση των εξουσιών του δυνάμει του εδαφίου (4) του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου.

13. Στις περιπτώσεις όπου λαμβάνεται οπτικογραφημένη κατάθεση δυνάμει του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου το πρόσωπο τον οποίον η κατάθεση οπτικογραφήθηκε καλείται ως μάρτυρας από την πλευρά που ζήτησε την παρουσίαση της οπτικογραφημένης κατάθεσης και τίθεται ο μάρτυρας αυτός στη διάθεση της άλλης πλευράς για σκοπούς αντεξέτασης τηρουμένων των

Κώμα εξέταση
με άδεια
Δικαστηρίου.

διατάξεων του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου. Στα σημεία που καλύπτονται από την οπτικογραφημένη κατάθεση δε γίνεται κύρια εξέταση εκτός μόνο κατόπιν άδειας του Δικαστηρίου:

Νοείται ότι στην περίπτωση όπου ο μάρτυρας καλείται να καταθέσει για σκοπούς αντεξέτασης θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 55 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

Άμεση
καταγγελία
αποδεκτή
ως μαρτυρία.
Κεφ. 9.

42 του 1978
86 του 1986
54(Ι) του 1994.
94(Ι) του 1994.

14. Χωρίς να επηρεάζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του περί Απόδειξης Νόμου, καταγγελία η οποία γίνεται από θύμα αδικήματος βίας προς οποιοδήποτε αστυνομικό, οικογενειακό σύμβουλο, λειτουργό ευημερίας, ψυχολόγο, γιατρό, περιλαμβανομένου ψυχιάτρου, που εξετάζει το θύμα, μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, μέλος του Συνδέσμου Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια ή μέλη του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος του θύματος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη διάπραξη του, αποτελεί μαρτυρία.

ΜΕΡΟΣ V — Εκδίκαση υποθέσεων και μαρτυρία

Ταχεία
εκδίκαση.

15.—(1) Το Δικαστήριο δύναται, έπειτα από αίτηση της αστυνομίας, να εκδώσει διάταγμα για τη σύλληψη οποιουδήποτε προσώπου το οποίο καταγγέλλεται για οποιαδήποτε πράξη βίας με βάση το Νόμο αυτό.

(2) Πρόσωπο το οποίο συλλαμβάνεται δυνάμει του εδαφίου (1) προσάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από τη σύλληψή του, για να κατηγορηθεί για το αδίκημα βίας ή για να εκδοθεί διάταγμα προσωποκράτησής του δυνάμει του άρθρου 24 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

(3) Οι ανακρίσεις διεξάγονται και η υπόθεση εκδικάζεται χωρίς καθυστέρηση. Μέχρις ότου εκδικαστεί η υπόθεση, το Δικαστήριο δύναται είτε να διατάξει την κράτηση του κατηγορούμενου είτε να επιτρέψει την απόλυσή του, αφού αυτός δώσει ικανοποιητική εγγύηση ότι θα εμφανιστεί ενώπιον του Δικαστηρίου κατά την ημερομηνία της ακρόασης της υπόθεσης και ότι θα τηρήσει τους όρους που το Δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να επιβάλει για την προστασία των μελών της οικογένειας, περιλαμβανομένου και του όρου να μην επισκέπτεται ή να μην παρενοχλεί με οποιοδήποτε τρόπο μέλος της οικογένειάς του.

(4) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δύναται να συγκατατεθεί στην εκδίκαση υπόθεσης βίας με βάση το Νόμο αυτό από Πρόεδρο Επαρχιακού Δικαστηρίου ή Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή ή Επαρχιακό Δικαστή, εφαρμόζοντας ως προς όλα τις διατάξεις του άρθρου 24 του περί Δικαστηρίων Νόμου όπως έχει τροποποιηθεί δυνάμει του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991

149 του 1991
237 του 1991
42(Ι) του 1992
43(Ι) του 1992
102(Ι) του 1992
26(Ι) του 1993
82(Ι) του 1995
102(Ι) του 1996
4(Ι) του 1997
53(Ι) του 1997
90(Ι) του 1997
27(Ι) του 1998
53(Ι) του 1998
110(Ι) του 1998
34(Ι) του 1999
146(Ι) του 1999
41(Ι) του 2000.

16. Το Δικαστήριο δύναται να καταδικάσει τον κατηγορούμενο με μόνη την κατάθεση του θύματος εφόσον δεν ήταν δυνατόν υπό τις περιστάσεις να εξασφαλιστεί ενισχυτική μαρτυρία.

Ενισχυτική
μαρτυρία.

17.—(1) Αν κατά τη διάρκεια εξέτασης ανήλικου προσώπου από ψυχίατρο ή ψυχολόγο για σκοπούς αξιολόγησης ή ψυχοθεραπείας γίνει αναφορά από τον ανήλικο ότι υπέστη κακοποίηση από οποιοδήποτε πρόσωπο, η κατάθεση του ψυχιάτρου ή ψυχολόγου δύναται να γίνει αποδεκτή στο δικαστήριο κατ' εξαίρεση του κανόνα περί εξ' ακοής μαρτυρίας.

Κατάθεση
ψυχιάτρου ή
ψυχολόγου.

(2) Το δικαστήριο δεν καταδικάζει οποιοδήποτε πρόσωπο με βάση μόνο τη μαρτυρία που αναφέρεται στο εδάφιο (1) πιο πάνω, εκτός αν η μαρτυρία αυτή ενισχύεται σε ουσιώδη σημεία από άλλη ανεξάρτητη μαρτυρία που μπορεί να περιλαμβάνει μαρτυρία εμπειρογνώμονα.

18.—(1) Κατά την εκδίκαση υποθέσεων για διάπραξη αδικημάτων βίας το Δικαστήριο—

Αποτροπή
εξοβισμού.

(α) Διατάσσει όπως ολόκληρη ή μέρος της υπόθεσης εκδικαστεί κλεισμένων των θυρών και

(β) δύναται να διατάξει όπως η κατάθεση οποιουδήποτε θύματος βίας και κάθε άλλου προσώπου για το οποίο υπάρχει εύλογη υποψία ότι διατρέχει οποιοδήποτε κίνδυνο ή απειλή επειδή θα καταθέσει ως μάρτυρας, ή ότι ενδέχεται να επηρεαστεί δυσμενώς η κατάθεσή του, ληφθεί στην απουσία του κατηγορούμενου αφού δώσει όλες εκείνες τις οδηγίες και γίνουν όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις ούτως ώστε ο κατηγορούμενος να λαμβάνει γνώση της κατάθεσης του εν λόγω μάρτυρα και αντεξετάζει αυτόν.

(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), τα μέτρα που αναφέρονται πιο κάτω δύνανται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς προστασίας των μαρτύρων:

(α) Η τοποθέτηση ειδικού διαχωριστικού· ή

(β) η χρήση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης· ή

(γ) χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου ή συστήματος,

κατά τρόπο που ο μάρτυρας να μην είναι ορατός στον κατηγορούμενο και αντίστροφα. Προκειμένου να διασφαλιστούν τα δικαιώματα του κατηγορούμενου θα πρέπει στις πιο πάνω περιπτώσεις να γίνουν οι κατάλληλες τεχνολογικές διευθετήσεις ή άλλες εγκαταστάσεις ώστε ο κατηγορούμενος να δύναται να παρακολουθεί ακουστικά τη διαδικασία και να δίνει οδηγίες στο δικηγόρο του.

Έλεγχος
αντεξέτασης.

19. Το Δικαστήριο δύναται να παρεμβαίνει στην αντεξέταση ανήλικων ή άλλων θυμάτων βίας και να δίνει τις κατάλληλες οδηγίες προς αποφυγή εκφοβισμού τους, από επιθετικό ή έντονο τρόπο υποβολής των ερωτήσεων ή από ερωτήσεις εμπεριέχουσες απειλές οποιασδήποτε μορφής.

Εξαναγκασ-
τικότητα
συζήτησιν.

20. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Απόδειξης Νόμου, σύζυγος κατηγορούμενου για αδίκημα βίας εντός της έννοιας του παρόντος Νόμου είναι ικανός μάρτυρας εάν είναι το θύμα βίας και είναι ικανός και εξαναγκασίμος μάρτυρας εάν το θύμα βίας είναι άλλο μέλος της οικογένειας.

ΜΕΡΟΣ VI — Διατάγματα και μεταχείριση κατηγορούμενου

Διάταγμα
απομάκρυνσης
ανήλικου.

21.—(1) Το Δικαστήριο δύναται, κατά ή μετά την εκδίκαση υπόθεσης βίας με θύμα ανήλικο πρόσωπο, να διατάξει για οποιαδήποτε χρονική περίοδο ήθελε κρίνει αναγκαία την απομάκρυνση του εν λόγω θύματος και την τοποθέτησή του σε ασφαλές μέρος ή την ανάθεση της φροντίδας του στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(2) Το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει προσωρινό διάταγμα απομάκρυνσης ανήλικου θύματος εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 22 του παρόντος Νόμου.

Προσωρινό
διάταγμα
αποκλεισμού
υπόπτου ή
απομάκρυνσης
θύματος.

22.—(1) Το Δικαστήριο δύναται, έπειτα από αίτηση μέλους της οικογένειας ή της αστυνομίας ή του κατηγορού ή του Οικογενειακού Συμβούλου ή άλλου προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό οποιουδήποτε απ' αυτούς, να εκδώσει προσωρινό διάταγμα αποκλεισμού του υπόπτου ή απομάκρυνσης ανήλικου θύματος, μέχρις ότου καταχωρισθεί και εκδικαστεί ποινική υπόθεση εναντίον του κατηγορούμενου για ποινικό αδίκημα βίας.

(2) Το Δικαστήριο εκδίδει το διάταγμα έπειτα από αίτηση που συνοδεύεται από ένορκη δήλωση του θύματος ή, στην περίπτωση ανήλικου θύματος, οποιουδήποτε προσώπου που είναι σε θέση να έχει άμεση γνώση των γεγονότων ή από οποιαδήποτε άλλα αποδεικτικά στοιχεία που τείνουν να αποδείξουν την άσκηση βίας περιλαμβανομένων και καταθέσεων του θύματος ή άλλων προσώπων σε οποιαδήποτε μορφή, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων δυνάμει αυτού ή άλλου νόμου.

(3)(α) Το προσωρινό διάταγμα ισχύει για περίοδο μέχρι οκτώ ημερών από την ημέρα επίδοσής του στον ύποπτο και είναι επιστρεπτέο στο Δικαστήριο εντός της περιόδου αυτής σε ώρα και ημέρα που θα ορίσει ο Πρωτοκολλητής.

(β) Κατά την ορισμένη από τον Πρωτοκολλητή ημέρα και ώρα το Δικαστήριο ακούει τον ύποπτο ή και κάθε επηρεαζόμενο ή ενδιαφερόμενο πρόσωπο που θα παρουσιασθεί και αποφασίζει εάν θα τερματίσει την ισχύ του διατάγματος ή εάν θα το παρατείνει μέχρι οκτώ επιπρόσθετες ημέρες.

(γ) Το Δικαστήριο δύναται να παρατείνει περαιτέρω την ισχύ διατάγματος μέχρι και οκτώ ημέρες σε κάθε περίπτωση, χωρίς όμως η συνολική ισχύς του διατάγματος να υπερβαίνει τις είκοσι τέσσερις ημέρες πριν από την καταχώριση ποινικής δίωξης εναντίον υπόπτου.

(δ) Το Δικαστήριο δύναται μετά την καταχώριση ποινικής δίωξης εναντίον υπόπτου να εκδώσει ή παρατείνει διάταγμα αποκλεισμού ή απομάκρυνσης ανήλικου θύματος με ισχύ μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης.

Διάταγμα
αποκλεισμού.

23.—(1) Το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει εναντίον προσώπου που κατηγορείται για διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος βίας, με βάση τον παρόντα Νόμο, διάταγμα, το οποίο θα ισχύει για την περίοδο και με τους όρους που

δυνατό να θέσει και με το οποίο να απαγορεύει σε αυτό να εισέρχεται ή να παραμένει στην οικογενειακή κατοικία. Το διάταγμα αυτό καλείται "διάταγμα αποκλεισμού".

(2) Για την έκδοση του διατάγματος αποκλεισμού απαιτείται—

- (α) Να αποδειχθεί προς ικανοποίηση του Δικαστηρίου ότι ο κατηγορούμενος έχει ιστορικό επανειλημμένων πράξεων βίας εναντίον μελών της οικογένειάς του ή ότι είχε δύο καταδίκες τα τελευταία δύο χρόνια για παρόμοια αδικήματα· ή
- (β) η βία που ασκήθηκε να έχει προκαλέσει τέτοια πραγματική σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη, που να θέτει σε κίνδυνο τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα ή τη σεξουαλική ή ψυχική υγεία των θυμάτων· ή
- (γ) να αρνείται ο κατηγορούμενος να υποβληθεί σε θεραπευτική αγωγή αυτοελέγχου που επιβάλλεται ως όρος για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 33 του Ποινικού Κώδικα ή άλλως πως.

(3) Το Δικαστήριο στο διάταγμα αποκλεισμού που εκδίδει ορίζει ημερομηνία πριν από την εκπνοή της περιόδου αποκλεισμού κατά την οποία εξετάζει το ενδεχόμενο παράτασης ή διαφοροποίησης του διατάγματος αυτού.

Κατά την πιο πάνω εξέταση, το Δικαστήριο ακούει τις απόψεις του κατηγορούμενου του παραπονούμενου ή της παραπονούμενης και οποιουδήποτε άλλου προσώπου επηρεάζεται από την έκδοση του διατάγματος, εκτός όπου αυτοί είναι ανήλικοι και δεν κρίνεται σκόπιμο να καταθέσουν εναντίον του κατηγορούμενου, καθώς και τις απόψεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

(4) Ο κατηγορούμενος δύναται να ζητήσει αναθεώρηση ή ακύρωση του διατάγματος πριν από τη λήξη της καθοριζόμενης σε αυτό περιόδου.

(5) Διατάγματα αποκλεισμού επιβάλλονται και αντί οποιασδήποτε άλλης ποινής τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6) του παρόντος άρθρου ή μαζί με άλλες ποινές τις οποίες το Δικαστήριο έχει εξουσία να επιβάλει δύναμι οποιουδήποτε άλλου νόμου.

(6) Το Δικαστήριο δεν εκδίδει διάταγμα αποκλεισμού στις περιπτώσεις όπου επιβάλλει ταυτόχρονα και ποινή φυλάκισης για οποιαδήποτε περίοδο μεγαλύτερη των έξι μηνών. Στις περιπτώσεις όπου επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μικρότερη των έξι μηνών, διάταγμα αποκλεισμού δύναται να εκδοθεί ταυτόχρονα με την ποινή της φυλάκισης αλλά η ισχύς θα αρχίζει μετά την αποφυλάκιση του κατηγορούμενου.

(7) Πρόσωπο εναντίον του οποίου εκδόθηκε διάταγμα αποκλεισμού και ενώ το εν λόγω διάταγμα βρίσκεται σε ισχύ παραβαίνει οποιοδήποτε από τους όρους που περιλαμβάνονται σ' αυτό διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι δύο έτη. Οι διατάξεις του άρθρου 15 του παρόντος Νόμου για ταχεία εκδίκαση υποθέσεων βίας εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις διάπραξης αδικημάτων κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου αυτού.

24.—(1) Κατά την έκδοση διατάγματος αποκλεισμού το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την ιδιοκτησία της οικογενειακής κατοικίας και εκδίδει ανάλογο διάταγμα αναφορικά με τη διαμονή του υπόπτου ή κατηγορούμενου ή και της οικογένειάς του ως ακολούθως:

- (α) Αν ο κατηγορούμενος δεν έχει ποσοστό ιδιοκτησίας επί της οικογενειακής κατοικίας πέραν του ημίσεως, το Δικαστήριο δεν εξετάζει το ζήτημα διαμονής του κατηγορούμενου, αλλά παραπέμπει το ζήτημα για εξέταση στον Οικογενειακό Σύμβουλο.

Συμπληρωματικές διατάξεις σε σχέση με το άρθρο 23.

(β) αν ο κατηγορούμενος έχει εξ αδιαιρέτου ποσοστό ιδιοκτησίας επί της οικογενειακής κατοικίας πέραν του ημίσεως, το Δικαστήριο εξετάζει το ζήτημα της διαμονής του κατηγορούμενου και ακολούθως δίδει τις οδηγίες που κρίνει αναγκαίες σχετικά με τη διαμονή του ιδίου ή της οικογένειάς του ή μελών της.

(2) Το Δικαστήριο, όταν δίδει οδηγίες στην περίπτωση ως η παράγραφος (β) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, εξετάζει μεταξύ άλλων τα οικονομικά μέσα του κατηγορούμενου και της οικογένειάς του, σε σχέση με τη διαμονή του ιδίου ή της οικογένειάς του ή οποιουδήποτε μέλους της, και παρέχει στον κατηγορούμενο το δικαίωμα να αποταθεί στο Δικαστήριο μέσα σε τακτή προθεσμία και να ζητήσει την αλλαγή της διεύθυνσης της οικογενειακής κατοικίας για την οποία ισχύει το διάταγμα, αν εξεύρει κατάλληλη κατοικία για να μετακινηθεί η οικογένειά του.

(3) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, ο όρος "κατάλληλη κατοικία" σημαίνει την κατοικία την οποία εξευρίσκει ο κατηγορούμενος για την οικογένειά του δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού, η οποία πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν η ομαλή συνέχιση της διαβίωσης και λειτουργίας της οικογένειας του κατηγορούμενου σε αυτή.

Κηδεμονία
ή αναστολή
φυλάκισης
με ειδικούς
όρους.
46(1) του 1996.

25.—(1) Το Δικαστήριο, αν το κρίνει σκόπιμο, δύναται, αντί να επιβάλλει στον κατηγορούμενο οποιαδήποτε άλλη ποινή, να δεχθεί αίτημά του να τον θέσει υπό κηδεμονία, δυνάμει του περί Κηδεμονίας και Άλλων Τρόπων Μεταχείρισης Αδικοπραγούντων Νόμου, με τον ειδικό όρο ότι θα υποβληθεί σε θεραπευτική αγωγή αυτοελέγχου από ειδικούς ή με άλλους όρους που το Δικαστήριο θα κρίνει αναγκαίους, για να αποφευχθεί η επανάληψη πράξεων βίας.

95 του 1972
41(1) του 1997.

(2) Το Δικαστήριο, αν το κρίνει σκόπιμο, δύναται να επιβάλλει στον κατηγορούμενο ποινή φυλάκισης με αναστολή ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του άρθρου 5 του περί της Υφ' Όρον Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλάκισης εις Ορισμένας Περιπτώσεις Νόμου, και να θέσει κατά τη διάρκεια της αναστολής τον κατηγορούμενο υπό κηδεμονία και υπό τον ειδικό όρο ή οποιουδήποτε άλλους όρους που αναφέρονται στο εδάφιο (1) πιο πάνω.

ΜΕΡΟΣ VII — Ταμείο

Ίδρυση
Ταμείου.

26.—(1) Ιδρύεται Ταμείο με την επωνυμία "Ταμείο Θυμάτων Βίας" για την επίτευξη και προώθηση των σκοπών του Νόμου αυτού. Το Ταμείο θα είναι νομικό πρόσωπο και με το όνομά του θα έχει διαρκή διαδοχή και σφραγίδα καθορισμένου σχήματος και θα έχει εξουσία να αποκτά, κατέχει και διαθέτει περιουσία, να συμβάλλεται, να εγείρει και να υπερασπίζεται αγωγές ή άλλες νομικές διαδικασίες και γενικά να πράττει όλα όσα είναι απαραίτητα για τους σκοπούς της ίδρυσης, αξιοποίησης και ανάπτυξης του.

(2) Στο Ταμείο θα κατατίθενται όλες οι εισφορές, δωρεές, κληροδοτήματα και χορηγίες.

(3) Όλες οι εισφορές στο Ταμείο, οποιασδήποτε μορφής, θα θεωρούνται ότι γίνονται για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

(4) Εκτός αν η εισφορά γίνεται για συγκεκριμένο σκοπό, η διάθεση ποσών που κατατίθενται στο Ταμείο θα γίνεται κατά την κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής με βάση τις προτεραιότητες και τα προγράμματα που κατά καιρούς θα καταρτίζει.

(5) Από το Ταμείο αυτό θα διατίθενται ποσά για σκοπούς αντιμετώπισης άμεσων αναγκών, εξεύρεσης διαμονής δυνάμει του άρθρου 24 του παρόντος Νόμου, ενίσχυσης των θυμάτων βίας και άλλους σκοπούς που η Επιτροπή ήθελε κρίνει κατάλληλους και ο Υπουργός ήθελε εγκρίνει.

27.—(1) Το Ταμείο το διαχειρίζεται η Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία θα συνέρχεται ειδικά ως Διαχειριστής του Ταμείου. Διαχείριση ταμείου.

(2) Το Δικαστήριο και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας θα έχουν και θα ασκούν σε σχέση με το Ταμείο τις ίδιες εξουσίες που έχουν σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου ή άλλου σχετικού νόμου, ως εάν το Ταμείο να είναι αγαθοεργό ίδρυμα και να έχει εγγραφεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Νόμου. 57 του 1972
85(Ι) του 1997.

28.—(1) Με την επιφύλαξη του εδαφίου (2) του άρθρου αυτού η Συμβουλευτική Επιτροπή ενεργούσα ως Διαχειριστής του Ταμείου δύναται να επενδύει και αξιοποιεί χρήματα του Ταμείου με οποιοδήποτε τρόπο θα έκρινε αναγκαίο για την ενίσχυση και καλύτερη ανάπτυξη του. Επενδύσεις.

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία η Συμβουλευτική Επιτροπή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει χρήματα του Ταμείου για σκοπούς επένδυσης ή ανάπτυξης του και το ποσό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί υπερβαίνει το μισό του συνόλου των καταθέσεων στο Ταμείο, τότε η Επιτροπή θα πρέπει προτού προβεί στην εν λόγω ενέργεια να υποβάλει την απόφασή της στον Υπουργό για έγκριση.

29. Η Συμβουλευτική Επιτροπή ενεργούσα ως Διαχειριστής του Ταμείου με έγκριση του Υπουργού εκδίδει κανονισμούς για την καλύτερη λειτουργία του Ταμείου, περιλαμβανομένου του τρόπου διάθεσης των πόρων και της περιουσίας του Ταμείου. Κανονισμοί.

30. Για σκοπούς ελέγχου των λογαριασμών του Ταμείου θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου. Έλεγχος λογαριασμών.

ΜΕΡΟΣ VIII — Στέγη Προστασίας και Αδικήματα

31. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία στέγης για παροχή ασφαλούς διαμονής θυμάτων βίας και σε περίπτωση όπου στέγη προστασίας λειτουργεί δύναμει πιστοποιητικού καταλληλότητας που εκδίδει ο Υπουργός δύναμει του άρθρου αυτού, τα θύματα βίας που διαμένουν σ' αυτή τυγχάνουν νομικής προστασίας από οποιαδήποτε ενόχληση. Στέγη προστασίας, ίδρυση και λειτουργία.

32. Κατηγορούμενος ή οποιοδήποτε πρόσωπο εκ μέρους του ή και από μόνο του ενοχλεί ή εκφοβίζει θύμα βίας ή μάρτυρα σε υπόθεση βίας ή συγγενικό τους πρόσωπο σε οποιοδήποτε χώρο, κατά τρόπο που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει τη διερεύνηση ή εκδίκαση υπόθεσης βίας ή που προκαλεί ψυχική αναστάτωση σε θύμα βίας ή μάρτυρα σε υπόθεση βίας εν γνώσει του ότι πρόκειται για θύμα βίας ή μάρτυρα σε υπόθεση βίας, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι τρία έτη ή με χρηματική ποινή μέχρι χίλιες πεντακόσιες λίρες ή και με τις δύο αυτές ποινές και σε περίπτωση που η ενόχληση ή ο εκφοβισμός γίνεται σε βάρος θύματος που διαμένει σε στέγη το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι πέντε χρόνια ή με χρηματική ποινή μέχρι τρεις χιλιάδες λίρες ή και με τις δύο αυτές ποινές. Παρενόχληση θύματος και άλλου προσώπου.

33. Οι διατάξεις του άρθρου 15 του παρόντος Νόμου για ταχεία εκδίκαση υπόθεσης βίας εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αδικημάτων που διαπράττονται κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 32 του παρόντος Νόμου. Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15.

34.—(1) Όταν καταγγέλλεται αδίκημα με βάση τον παρόντα Νόμο, το όνομα και η διεύθυνση του θύματος βίας ή του παραπονούμενου προσώπου καθώς και του προσώπου εναντίον του οποίου γίνεται καταγγελία όπως και άλλα στοιχεία τα οποία δυνατό να οδηγήσουν στη διαπίστωση ταυτότητάς του, δεν επιτρέπεται να αποκαλυφθούν ή να δημοσιευθούν από οποιοδήποτε μέσο μαζικής πληροφόρησης ή άλλως πως. Απαγόρευση αποκάλυψης ταυτότητας θύματος.

(2) Παράβαση των διατάξεων του εδαφίου αυτού συνιστά αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση για περίοδο μέχρι δύο έτη ή με χρηματική ποινή μέχρι χίλιες λίρες ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Απαγόρευση
παράδοσης,
παραλαβής ή
δημοσίευσης
αντιγράφων
καταθέσεων σε
ή από τρίτους.

35.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων (δ) και (ε) του άρθρου 11 του παρόντος Νόμου απαγορεύεται η παράδοση, παραλαβή ή δημοσίευση οποιασδήποτε κατάθεσης θύματος ή μάρτυρα σε αδίκημα βίας με οποιοδήποτε τρόπο αυτή έχει ληφθεί σε οποιοδήποτε πρόσωπο που δεν έχει σχέση με τη διερεύνηση, δίωξη ή εκδίκαση της υπόθεσης.

(2) Οποιοσδήποτε παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου αυτού διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση μέχρι πέντε έτη ή με χρηματική ποινή μέχρι τρεις χιλιάδες λίρες ή και με τις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ — Ποικίλες Διατάξεις

Προϋπολογισμοί. 36.—(1) Η Επιτροπή καταρτίζει προϋπολογισμούς εσόδων και εξόδων για την πλήρη και αποτελεσματική άσκηση και εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της και των σχολών της σύστασής της οι οποίοι εγκρίνονται από το αρμόδιο Υπουργείο και τηρεί πλήρη λογιστικά βιβλία.

(2) Τα έσοδα της Επιτροπής προέρχονται από κρατικές χορηγίες, το ύψος των οποίων αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(3) Η Επιτροπή τηρεί πλήρη λογιστικά βιβλία και οι λογαριασμοί της υποβάλλονται προς και ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας κατά τον ίδιο τρόπο που ελέγχονται οι λογαριασμοί στη Δημόσια Υπηρεσία:

Νοείται ότι ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δύναται να προβεί σε έλεγχο των λογιστικών βιβλίων της Επιτροπής οποτεδήποτε ήθελε θεωρήσει τούτο αναγκαίο.

Ετήσια
Έκθεση.

37. Η Επιτροπή ετοιμάζει και υποβάλλει στον Υπουργό και στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές της ως Επιτροπή.

Κανονισμοί.

38.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των προνοιών του Νόμου αυτού.

(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να ρυθμίσει με Κανονισμούς την εγγραφή, λειτουργία και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη στέγη προστασίας, περιλαμβανομένης και της επιβολής τελών και δικαιωμάτων.

Διαδικαστικοί
Κανονισμοί.

39. Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να εκδώσει Διαδικαστικούς Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των προνοιών των άρθρων 15, 21, 22, 23, 24 και 25 του παρόντος Νόμου.

Κατάργηση.
47(1) του 1994.

40. Από της έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου καταργείται ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος, άνευ επηρεασμού οποιασδήποτε πράξης, ενέργειας ή διορισμού που έγινε δυνάμει του καταργηθέντος νόμου που θα θεωρούνται ότι έγιναν δυνάμει του παρόντος Νόμου.